
Breytingar á verklagi og úthlutunartíðni Uppbyggingarsjóðs Suðurlands

From Ingunn Jónsdóttir <ingunn@sass.is>

Date Mon 2026-01-19 14:35

To Afgreiðsla SASS <afgreidsla@sass.is>

Ágætu sveita- og bæjarstjórar á Suðurlandi.

Hér með er tilkynnt ákvörðun stjórnar Samtaka sunnlenskra sveitarfélaga um að breyta verklagi við úthlutun úr Uppbyggingarsjóði Suðurlands.

Á 632. Stjórnarfundum SASS var ákveðið að fækka úthlutunum sjóðsins úr tveimur á ári í eina og verður breytingin innleidd sem tilraunaverkefni til næstu tveggja ára. Þessi ákvörðun felur í sér að hefðbundin vorúthlutun, sem alla jafna hefur farið fram í febrúar og mars, mun ekki eiga sér stað á árinu 2026 en í staðinn verður boðað til einnar úthlutunarlotu næstkomandi haust.

Meginmarkmið þessarar breytingar er að samræma vinnubrögð SASS við það sem gerist hjá öðrum landshlutasamtökum sem öll hafa tekið upp það fyrirkomulag að hafa eina úthlutun á ári. Með þessum breytingum er markmiðið jafnframt að auka skilvirkni í umsýslu sjóðsins og tryggja að takmarkaður mannaflí og fjármunir nýtist sem best í þágu hagsmunaaðila á Suðurlandi. Vonir standa til þess að breytingin skapi auk þess verulegt svigrúm fyrir byggðaþróunarfulltrúa og verkefnastjóra SASS til að sinna beinni ráðgjöf, eftirfylgni og öðrum stefnumótandi þróunarverkefnum yfir árið.

Frá faglegu sjónarmiði er talið að ein árleg úthlutun muni einnig tryggja betri yfirsýn og gagnsæi við mat á umsóknum. Þegar allar umsóknir ársins eru lagðar fram samtímis aukast líkur á að forgangsroðun sé í betra samræmi við áherslur Sóknaráætlunar Suðurlands og að sanngjarn samiburður fari fram á milli verkefna. Þannig er dregið úr tilviljanakenndum og huglægum ákvörðunum og tryggt að jafnræði ríki meðal umsækjenda, óháð því hvenær ársins hugmyndir þeirra kvikna. Þrátt fyrir þessa breytingu á úthlutunartíðni verður áfram starfað í tveimur flokkum, **Menningu** og **Atvinnuþróun og nýsköpun**, og munu fagrað starfa með sama hætti og áður.

Stjórn SASS telur þessa tilraun nauðsynlega til að endurskoða og efla sjóðinn sem faglegan bakhjarl sunnlensks samfélags og leggja áherslu á gæði ráðgjafar umfram stjórnsýsluþunga. Verkefnið verður metið að tveimur árum liðnum og tekin ákvörðun um framtíðarfyrirkomulag í ljósi þeirra niðurstaðna.

Ef einhverjar spurningar vakna er alltaf velkomið að hafa samband við mig.

Kær kveðja,

Ingunn

Ingunn Jónsdóttir
Framkvæmdastjóri
e. CEO
gsm 695 0420
sími 480 8200

Outlook

**Takið daginn frá – Ráðstefna Vegagerðarinnar um verkefnastýringu stórframkvæmda og viðhalds,
15. apríl 2026**

From Sólveig Gísladóttir - VG <solveig.gisladdottir@vegagerdin.is>

Date Fri 2026-01-23 13:38

Kæri viðtakandi

Vegagerðin boðar til ráðstefnu um verkefnastýringu stórframkvæmda og viðhalds miðvikudaginn 15. apríl 2026 á Grand Hótel Reykjavík.
Boðskort með nánari upplýsingum fylgir. Við hvetjum ykkur til að taka daginn frá og skrá ykkur með hlekknum hér að neðan.

Nánari dagskrá verður kynnt síðar.

[Skráningarhlekkur](#)

Horfum fram á veginn

Ráðstefna Vegagerðarinnar um verkefnastýringu stórfamkvæmda og viðhalds

Takið daginn frá

→ 15. apríl 2026

→ Háteigur, Grand Hótel Reykjavík, 7. hæð

Vegagerðin stendur fyrir ráðstefnu um verkefnastýringu stórfamkvæmda og viðhalds.

Á ráðstefnunni verður sjónum beint að einni stærstu áskoruninni í innviðauppbýggingu á Íslandi, hvernig Vegagerðin tekst á við innviðaskuld, skipulagningu, stýringu og forgangsröðun framkvæmda og viðhalds á skilvirkan og sjálfbæran hátt. Fjallað verður um verkefnastýringu og hvernig Vegagerðin vinnur markvisst að því að bæta og auka hana til þess m.a. að tryggja að áætlanir standist sem best.

Innlendir og erlendir sérfræðingar halda erindi þar sem farið verður yfir áherslu á þróun verklags, nýtingu á tækni og verkefnastýringu. Meðal fyrirlesara er Michael Ebbesen, framkvæmdastjóri mannvirkjasviðs hjá dönsku Vegagerðinni. Hann greinir frá því hvernig danska Vegagerðin vann á mikilli uppsafnaðri innviðskuld með áhrifaríkum hætti.

Með ráðstefnunni er markmiðið að skapa vettvang fyrir faglegt

með raðstefnu og markmið að skapa vettvangi fyrir faglegt samtal, sameiginlega sýn og betri ákvarðanatöku í opinberum framkvæmdum.

→ Nánari upplýsingar og dagskrá koma síðar

Með kveðju,

Sólveig Gísladóttir

Sérfræðingur á samskiptadeild
Communications Officer

sogi@vegagerdin.is
+354 522 1008
+354 695 4943

Vegagerðin
Icelandic Road and
Coastal Administration

Suðurláun 3, 210 Garðabær
vegagerdin.is

Um ábyrgð á tölvupósti

Vinsamlegast athugið að þessi tölvupóstur (og viðhengi hans) er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gæti innihaldið upplýsingar sem eru trúnaðarmál. Hafir þú fyrir tilviljun, mistök eða án sérstakrar heimildar tekið við tölvupósti þessum (og viðhengjum hans) biðjum við þig að gæta fyllsta trúnaðar, hvorki lesa upplýsingarnar, skrá þær hjá þér né nota þær á nokkurn hátt og tilkynna okkur samstundis að upplýsingarnar hafi ranglega borist þér. Brot gegn þessu kunna að varða bótaábyrgð og refsingu samkvæmt lögum.

English

Please note that this e-mail and its attachments are intended for the named addressee only and may contain information that is confidential and privileged. If you have by coincidence or mistake or without specific authorization received this e-mail and its attachments we request that you notify us immediately that you have received them in error, uphold strict confidentiality and neither read, copy, nor otherwise make use of their content in any way. Unauthorized use of this email may result in liability and be punishable by law.

Outlook

FW: Frumvarp vegna flutnings eftirlits á sviði hollustuhátta og mengunarvarna

From Sigrún Guðmundsdóttir <sigrun@hsl.is>

Date Mon 2026-01-26 21:55

To aldis@fludir.is <aldis@fludir.is>; Anton Kári Halldórsson <anton@hvolsvollur.is>; Ásta Stefánsdóttir (asta@blaskogabyggd.is) <asta@blaskogabyggd.is>; Bragi Bjarnason <bragi@arborg.is>; Elliði Vignisson <ellidi@olfus.is>; Fjóla Steindóra Kristinsdóttir <fjola@gogg.is>; Haraldur Þór Jónsson (haraldur@skeidgnup.is) <haraldur@skeidgnup.is>; Hulda Kristjánsdóttir <hulda@floahreppur.is>; iris@vestmannaeyjar.is <iris@vestmannaeyjar.is>; Mýrdalshreppur (sveitarstjori@vik.is) <sveitarstjori@vik.is>; Pétur Georg Markan <petur@hveragerdi.is>; Sveitarstjóri - Rangárþing ytra (sveitarstjori@ry.is) <sveitarstjori@ry.is>; Sveitarstjóri Skaftárhrepps <sveitarstjori@klaustur.is>; sylviakaren@skeidgnup.is <sylviakaren@skeidgnup.is>; Valtýr Valtýsson (valtyr@asahreppur.is) <valtyr@asahreppur.is>

Cc Rósa Sif Jónsdóttir <rosa@arborg.is>; Sandra Dís Hafþórsdóttir <sandradis@olfus.is>; Höskuldur Þorbjarnarson <hoskuldur@hveragerdi.is>; Steinunn Erla Kolbeinsdóttir <steinunn@hveragerdi.is>

Sæl öll

Fyrri frumvarpið er mætt í samráðsgáttina, sjá slóð:

[Samráðsgátt | Mál: S-3/2026](#)

Hvet hér með sveitarfélögin til að framsenda þetta á sveitarstjórnarmenn og jafnframt kynna fyrir sveitarstjórnnum.

Kveðja,

F.h. Heilbrigðiseftirlits Suðurlands,

Sigrún Guðmundsdóttir

framkvæmdastjóri

Austurvegi 65, 800 Selfoss - Sími: 480-8250 - www.hsl.is

Leiddu hugann að umhverfinu áður en þú prentar út þennan tölvupóst.

Please consider the environment before printing.

Vinsamlegast athugið að þessi tölvupóstur og viðhengi hans eru eingöngu ætluð þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu innihaldið upplýsingar sem eru trúnaðarmál. Sá sem fyrir tilviljun, mistök eða án sérstakrar heimildar tekur við símskeytum fjarskiptamerkjum og táknum eða hlustar á símtöl má ekki skrá neitt slíkt hjá sér eða notfæra sér það á nokkurn hátt. Jafnframt ber honum að tilkynna sendanda að upplýsingar hafi ranglega borist sér. Skylt er að gæta fyllsta trúnaðar í slíkum tilfellum, sbr. 5. mgr. 47. gr. fjarskiptalaga nr. 81/2003.

This message (including any attachments) contains confidential information intended for a specific individual and purpose, and is protected by law. If you are not the intended recipient, you should delete this message and are hereby notified that any disclosure, copying, or distribution of this message, or the taking of any action based on it, is strictly prohibited.

From: Erla Arnardóttir <erla.arnardottir@urn.is>

Sent: mánudagur, 26. janúar 2026 16:02

To: Leifur Þorkelsson <leifur@hne.is>; Hörður Þorsteinsson <hordur@heilbrigðiseftirlit.is>; Sigrún Guðmundsdóttir <sigrun@hsl.is>; Tómas Guðberg Gíslason <Tomas.Gudberg.Gislason@reykjavik.is>; Ásmundur E. Þorkelsson <asmundur@hes.is>; Lára Guðmundsdóttir <lara@haust.is>; eftirlit@hev.f.is; Þorsteinn Narfason <thorsteinn@hev.is>; Sigríður Hjaltadóttir <sigridur@hmv.is>

Cc: Steinunn Fjóla Sigurðardóttir <steinunn.fjola.sigurdardottir@urn.is>; Ísabella Ósk Másdóttir

<isabella.masdottir@urn.is>

Subject: Frumvarp vegna flutnings eftirlits á sviði hollustuhátta og mengunarvarna

Góðan dag,

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið mun birta í dag drög að frumvarpi vegna flutnings eftirlits á sviði hollustuhátta og mengunarvarna í samráðsgátt stjórnvalda.

Til upplýsinga er fyrirhugað að halda kynningarfund á frumvarpinu fyrir heilbrigðisnefndir sveitarfélaga, en tímasetning hans liggur enn ekki fyrir.

Við hvetjum ykkur til að senda inn umsagnir.

Bestu kveðjur,
Erla

Erla Arnardóttir

Lögfræðingur / Head of Division

Skrifstofa umhverfisgæða / Department of Environmental Quality

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið / Ministry of the Environment, Energy and Climate

Borgartún 26, 105 Reykjavík, Iceland

Sími / Tel: (+354) 545 8600

www.urn.is - [Fyrirvari/Disclaimer](#)

Vinsamlegast hugið að umhverfinu áður en tölvupósturinn er prentaður / Please consider the environment before printing

SSKS: Raforkureikningurinn: Hver hagnast - hver borgar?

Organizer	Bryndís Gunnlaugsdóttir <bryndis.gunnlaugsdottir@samband.is>
Meeting time	Fri 2026-03-13 11:00 - 13:30
Location	Miðsvæðis í Reykjavík - nánari staðsetning verður send út síðar
My response	Not yet responded
Required attendees	Bryndís Gunnlaugsdóttir, Björg Ágústsdóttir, Björn Ingimarsson, Kristinn Jónasson, Valdimar O Hermannsson, Íris Róbertsdóttir, Gerður B. Sveinsdóttir
Optional attendees	Jón Páll Hreinsson, dagmar.stefansdottir@mulathing.is, Sveitarstjóri Dalabyggð, Jóna Árný Þórðardóttir, Hulda Kristjánsdóttir, Guðrún P. Ólafsdóttir, Pétur Arason, Langesbyggð Sveitarfélög (langanesbyggd@langanesbyggd.is), Einar Freyr, Katrín Sigurjónsdóttir, Jón G. Valgeirsson, Sigríður Júlía Brynleifsdóttir, sveitarstjóri, Sigfús Ingi Sigfússon, Skrifstofa Vogar, thorgeir@strandabyggd.is, bragi, Sigurjón Andræsson, Ragnheiður Jóna Ingimarsdóttir, Tjörneshreppur (skrifstofa@tjorneshreppur.is)
Message sent	Mon 2026-01-26 16:07

Góðan daginn

Samtök sveitarfélaga á köldum svæðum boða til opins fundar fyrir aðildarsveitarfélög, aðila raforkumarkaðarins, ráðherra, þingmenn og aðra áhugasama undir yfirskriftinni:

Raforkureikningurinn: Hver hagnast – hver borgar? *Hverju er hægt að breyta?*

Fundurinn fer fram föstudaginn 13. mars kl.11:00 – 13:30 og fer fram á höfuðborgarsvæðinu. Boðið verður upp á hádegismat

Formlegt boð með nánari upplýsingum, dagskrá og staðsetningu verður send þegar nær dregur.

Vinsamlegast takið daginn frá.

f.h. Samtaka sveitarfélaga á köldum svæðum
Bryndís Gunnlaugsdóttir

Vinnustofa um opinber útboð og varnir gegn samráði – 18. febrúar nk.

From Magnús Þór Kristjánsson -SAMK <magnus.th.kristjansson@samkeppni.is>

Date Tue 2026-01-27 12:17

Góðan dag,

Ykkur er boðið á vinnustofu um opinber útboð og varnir gegn samráði í útboðum sem haldin verður:

 Miðvikudaginn 18. febrúar 2026

 Kl. 9:00–14:50

 Hótel Reykjavík Grand (og í streymi hluta dags fyrir þátttakendur á landsbyggðinni)

Markmið vinnustofunnar er að styrkja þekkingu þátttakenda á því hvernig;

- greina má vísbendingar um samráð í útboðum,
- hanna má útboð þannig að samkeppni sé efld,
- beita má úrræðum og viðurlögum þegar við á, þ.m.t. útilokun bjóðenda og
- innleiða má bestu starfsvenjur samkvæmt leiðbeiningum OECD.

Fyrirlesarar eru sérfræðingar frá OECD og Samkeppniseftirlitinu.

Vinnustofan er sérstaklega ætluð fyrir starfsmenn sem koma daglega að innkaupum á vörum, verkum og þjónustu.

Hluta vinnustofunnar verður streymt í gegnum netið en streyminu er einkum ætlað starfsmönnum sem eru staðsettir á landsbyggðinni.

 Vinsamlegast skráið ykkur með því að fylla út skráningarform hér: [\[Skráning\]](#)

Skráningarfrestur: 10. febrúar (takmarkað sætaframboð)

Nánari upplýsingar má finna [hér](#) auk þess sem ítarlegri dagskrá verður send innan skamms.

Við hlökkum til að taka á móti ykkur.

Með kveðju,

Magnús Þór Kristjánsson

Verkefnastjóri

Ráðstefna - Samkeppni og hið opinbera – Hvernig getum við eflt atvinnustarfsemi og fengið um leið meira fyrir minna?

From Magnús Þór Kristjánsson -SAMK <magnus.th.kristjansson@samkeppni.is>

Date Tue 2026-01-27 12:07

 1 attachment (115 KB)

Fréttatilkynning - opinn fundur 19 febrúar.pdf;

Góðan dag.

Fimmtudaginn 19. febrúar nk. standa Samkeppniseftirlitið, Stjórnarráðið og OECD fyrir opnum fundi undir yfirskriftinni:

Samkeppni og hið opinbera – Hvernig getum við eflt atvinnustarfsemi og fengið um leið meira fyrir minna?

Sjá [frétt](#) á vef Samkeppniseftirlitsins.

 Fimmtudaginn 19. febrúar 2026

 Kl. 9:00–11:20 (skráning og kaffi frá kl. 8:30)

 Hótel Reykjavík Grand, Sigtúni 8, Reykjavík

 Beint streymi í boði

Á fundinum verður fjallað um hvernig opinber innkaup, regluverk og stefnumótun geta stuðlað að aukinni samkeppni, opnari mörkuðum, minni reglubyrði og betri nýtingu opinberra fjármuna.

Sérfræðingar frá OECD, ásamt ráðherrum og fulltrúum íslenskra stjórnvalda og atvinnulífs, munu m.a. fjalla um;

- samkeppni í opinberum útboðum og varnir gegn samráði,
- samkeppnismat á regluverki og áhrif þess á skilvirkni og markaðsaðgengi,
- reynslu og framkvæmd í íslensku samhengi og
- stóru myndina, þ.e. samkeppni, hagvöxt og opinbera stjórnsýslu

Á fundinum verður jafnframt kynnt íslensk útgáfa nýrra leiðbeininga OECD um varnir gegn samráði í útboðum og leiðbeiningar um samkeppnismat á regluverki stjórnvalda.

 Vinsamlegast skráið ykkur á fundinn hér: [\[Skráning\]](#)

Athugið að framsögur og pallborð I fara fram á ensku. Fundinum verður einnig streymt fyrir þau sem ekki eiga heimangengt.

Við hlökkum til að taka á móti ykkur.

Með kveðju,

Magnús Þór Kristjánsson

Verkefnastjóri

www.samkeppni.is | [Fyrirvari](#)

Vinnustofa um samkeppnismat á regluverki stjórnvalda – 17. febrúar nk.

From Magnús Þór Kristjánsson -SAMK <magnus.th.kristjansson@samkeppni.is>

Date Tue 2026-01-27 12:21

Góðan dag,

Ykkur er boðið á vinnustofu um samkeppnismat á regluverki stjórnvalda sem haldin verður:

 Þriðjudaginn 17. febrúar 2026

 Kl. 9:00–14:30

 Hótel Reykjavík Grand

Markmið vinnustofunnar er að styrkja þekkingu þátttakenda á því hvernig;

- greina má samkeppnishindranir í regluverki,
- beita má samkeppnismati við mótun og endurskoðun laga og reglna,
- nota má leiðbeiningar OECD (Competition Assessment Toolkit) í framkvæmd og
- efla má samkeppni, draga úr reglubyrði og opna markaði með markvissum hætti.

Fyrirlesarar eru sérfræðingar frá OECD og Samkeppniseftirlitinu, sem setja efnið í alþjóðlegt og íslenskt samhengi með raunhæfum dæmum og verklegum æfingum.

Vinnustofan er sérstaklega ætluð fyrir starfsmenn sem koma daglega að undirbúningi laga og stjórnvaldsfyrirmæla.

👉 Vinsamlegast skráið ykkur með því að fylla út skráningarform hér: [\[Skráning\]](#)

Skráningarfrestur: 10. febrúar (takmarkað sætaframboð)

Nánari upplýsingar má finna [hér](#) auk þess sem ítarlegri dagskrá verður send innan skamms.

Við hlökkum til að taka á móti ykkur.

Með kveðju,

Magnús Þór Kristjánsson

Verkefnastjóri

RE: Borun og prófun tilraunarholu við Kaldárhöfða - ákvörðun Skipulagsstofnunar

From Ragnar Guðmundsson <ragnar@gogg.is>

Date Thu 2026-01-29 11:28

To Hákon Garðar Þorvaldsson <hakon.gardar.thorvaldsson@arborg.is>; Sveinn Ægir Birgisson - bæjarfulltrúi <sveinn.b@arborg.is>; Bragi Bjarnason <bragi@arborg.is>; Smári B Kolbeinsson <smari@gogg.is>; Björn Kristinn Pálmarsson <bjossiborg@gogg.is>; Árni Eiríksson <arni@floahreppur.is>; Hulda Kristjánsdóttir <hulda@floahreppur.is>; Fjóla Steindóra Kristinsdóttir <fjola@gogg.is>

 6 attachments (8 MB)

Beiðni um undanþágu til umhverfis- orku og loftslagsráðuneytis 26.1.2026.pdf; 2. Umsókn um starfsleyfi vegna mengandi starfsemi.pdf.pdf; 2.a. Greinargerð fyrir borun á Kaldárhöfða - Ræktunarsamband Flóa og Skeiða.pdf.pdf; 3. ÍSOR – Borun og prófun tilraunarholu við Kaldárhöfða – Fyrirspurn um matsskyldu framkvæmdar, dags. 26. ágúst 2025.pdf; 4. Ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu, dags. 4. desember 2025.pdf; 1. ÍSOR – Greinargerð vegna umsóknar um rannsóknarleyfi í landi Kaldárhöfða, dags. 24. ágúst 2023.pdf;

Sæl.

Við sendum núna á mánudag undanþágubeiðni á ráðherra vegna reglugerðar 650/2006 og málið er komið í vinnslu hjá ráðuneytinu en umsagnarbeiðnir hafa borist frá þeim.

Við verðum því vonandi komin með öll leyfi innan tíðar.

Besta kveðja
Ragnar

Ragnar Guðmundsson

Tæknisvið

Sími: 480-5500

Netfang:

[ragnar@gogg.is]ragnar@gogg.is

Veffang: www.gogg.is

Borg 805 Selfoss

[Skilmálar/Disclaimer](#)

GRÍMSNES- OG
GRAFNINGSHREPPUR

From: Ragnar Guðmundsson

Sent: miðvikudagur, 14. janúar 2026 15:33

To: 'Hákon Garðar Þorvaldsson' <hakon.gardar.thorvaldsson@arborg.is>; Sveinn Ægir Birgisson - bæjarfulltrúi <sveinn.b@arborg.is>; Bragi Bjarnason <bragi@arborg.is>; Smári B Kolbeinsson <smari@gogg.is>; Björn Kristinn Pálmarsson <bjossiborg@gogg.is>; Árni Eiríksson <arni@floahreppur.is>; Hulda Kristjánsdóttir <hulda@floahreppur.is>; Fjóla Steindóra Kristinsdóttir <fjola@gogg.is>

Subject: RE: Borun og prófun tilraunarholu við Kaldárhöfða - ákvörðun Skipulagsstofnunar

Sæll.

Heilbrigðiseftirlitið er grjóthart í sinni afstöðu að borunin sé starfsleyfisskyld. HSL er búið að auglýsa starfsleyfið:

[Starfsleyfi til kynningar – Ræktunarsamband Flóa og Skeiða ehf. – Heilbrigðiseftirlit Suðurlands](#)

Nú erum við að vinna í því að fá undanpágu ráðherra og eru Lögmenn Suðurlandi að vinna að þeirri beiðni og á hún að vera tilbúin í vikunni, ég skal senda þá beiðni um leið og hún kemur til okkar. Við erum því að mjakast áfram í ferlinu.

Besta kveðja
Ragnar

Ragnar Guðmundsson

Tæknisvið

Sími: 480-5500

Netfang:

[ragnar@gogg.is]ragnar@gogg.is

Veffang: www.gogg.is

Borg 805 Selfoss

[Skilmálar/Disclaimer](#)

GRÍMSNES- OG
GRAFNINGSHREPPUR

From: Hákon Garðar Þorvaldsson <hakon.gardar.thorvaldsson@arborg.is>

Sent: miðvikudagur, 14. janúar 2026 13:56

To: Ragnar Guðmundsson <ragnar@gogg.is>; Sveinn Ægir Birgisson - bæjarfulltrúi <sveinn.b@arborg.is>; Bragi Bjarnason <bragi@arborg.is>; Smári B Kolbeinsson <smari@gogg.is>; Björn Kristinn Pálmarsson <bjossiborg@gogg.is>; Árni Eiríksson <arni@floahreppur.is>; Hulda Kristjánsdóttir <hulda@floahreppur.is>; Fjóla Steindóra Kristinsdóttir <fjola@gogg.is>

Subject: Re: Borun og prófun tilraunarholu við Kaldárhöfða - ákvörðun Skipulagsstofnunar

Sæll Ragnar

Hefur þú fengið einhver viðbrögð frá Heilbrigðiseftirlitinu varðandi starfsleyfið og þessa niðurstöðu Skipulagsstofnunar?

Með kveðju,

Hákon Garðar Þorvaldsson

Veitustjóri

Sími: 480 6366

Austurvegur 67 – 800 Selfoss – Tel: +354 480 1900 – www.arborg.is

-

Þessi tölvupóstur og/eða viðhengi gæti innihaldið trúnaðarupplýsingar og/eða einkamál og er eingöngu ætlaður þeim sem hann er stílaður á. Ef sending þessi hefur ranglega borist má ekki skrá neitt úr póstinum hjá sér eða notfæra sér það á nokkurn hátt. Jafnframt er móttakanda skylt að gæta fyllsta trúnaðar og tilkynna sendanda að upplýsingar hafi ranglega borist, sbr. fyrirmæli 9.mgr. 47.gr. laga nr. 81/2003 er að ræða um fjarskipti.

From: Ragnar Guðmundsson <ragnar@gogg.is>

Sent: 10 December 2025 1:54 PM

To: Hákon Garðar Þorvaldsson <hakon.gardar.thorvaldsson@arborg.is>; Sveinn Ægir Birgisson - bæjarfulltrúi <sveinn.b@arborg.is>; Bragi Bjarnason <bragi@arborg.is>; Smári B Kolbeinsson <smari@gogg.is>; Björn Kristinn Pálmarsson <bjossiborg@gogg.is>; Árni Eiríksson <arni@floahreppur.is>; Hulda Kristjánsdóttir <hulda@floahreppur.is>; Fjóla Steindóra Kristinsdóttir <fjola@gogg.is>

Subject: RE: Borun og prófun tilraunarholu við Kaldárhöfða - ákvörðun Skipulagsstofnunar

Sæll.

Við erum að láta reyna á það hvort að þetta dugi ekki en annars erum við að undirbúa erindi til ráðherra. Okkur til rökstuðnings er að enginn hefur nokkurn tímann þurft að fá slíka undanþágu og í ljós kom að 389 skráðar borholur eru skráðar innan verndarsvæðis Þingvallavatns. Þar af allar holurnar hjá Nesjavallavirkjun. Þetta er fyrsta og eina holan sem hefur þurft að fara í gegnum þetta ferli og nýlega var ný gufuaflsvirkjun innan verndarsvæðisins að fá samþykkt starfsleyfi án þess að fara í gegnum þetta ferli þrátt fyrir að heyra undir sömu lög.

Þessu til viðbótar er afnám á starfsleyfum fyrir einstök borverk í vinnslu á Alþingi.

Til gamans sendi ég HSL allar borholur sem eru skráðar innan verndarsvæðis Þingvallavatns í kml skjali (getið opnað í Google earth forritinu, hægt að ná í það frítt) og lista af borholum eftir árum og sveitarfélögum.

Ég sendi svo uppfærslu þegar ég fæ svör frá HSL.

Besta kveðja
Ragnar

Ragnar Guðmundsson

Tæknisvið

Sími: 480-5500

Netfang: ragnar@gogg.is

Veffang: www.gogg.is

Borg 805 Selfoss

[Skilmálar/Disclaimer](#)

GRÍMSNES- OG
GRAFNINGSHREPPUR

From: Hákon Garðar Þorvaldsson <hakon.gardar.thorvaldsson@arborg.is>

Sent: miðvikudagur, 10. desember 2025 13:02

To: Ragnar Guðmundsson <ragnar@gogg.is>; Sveinn Ægir Birgisson - bæjarfulltrúi <sveinn.b@arborg.is>; Bragi Bjarnason <bragi@arborg.is>; Smári B Kolbeinsson <smari@gogg.is>; Björn Kristinn Pálmarsson <bjossiborg@gogg.is>; Árni Eiríksson <arni@floahreppur.is>; Hulda Kristjánsdóttir <hulda@floahreppur.is>; Fjóla Steindóra Kristinsdóttir <fjola@gogg.is>

Subject: Re: Borun og prófun tilraunarholu við Kaldárhöfða - ákvörðun Skipulagsstofnunar

Sæll Ragnar

Það er gott að þetta plagg er komið. Er það ekki rétt skilið hjá mér að við þurfum engu síður að fá undanþágu frá Ráðherra til að fá að hefja borun eða dugar þetta?

Með kveðju,

Hákon Garðar Þorvaldsson

Veitustjóri

Sími: 480 6366

Austurvegur 67 – 800 Selfoss – Tel: +354 480 1900 – www.arborg.is

Þessi tölvupóstur og/eða viðhengi gæti innihaldið trúnaðarupplýsingar og/eða einkamál og er eingöngu ætlaður þeim sem hann er stílaður á. Ef sending þessi hefur ranglega borist má ekki skrá neitt úr póstinum hjá sér eða notfæra sér það á nokkurn hátt. Jafnframt er móttakanda skylt að gæta fyllsta trúnaðar og tilkynna sendanda að upplýsingar hafi ranglega borist, sbr. fyrirmæli 9.mgr. 47.gr. laga nr. 81/2003 er að ræða um fjarskipti.

From: Ragnar Guðmundsson <ragnar@gogg.is>

Sent: 10 December 2025 11:04 AM

To: Sveinn Ægir Birgisson - bæjarfulltrúi <sveinn.b@arborg.is>; Hákon Garðar Þorvaldsson <hakon.gardar.thorvaldsson@arborg.is>; Bragi Bjarnason <bragi@arborg.is>; Smári B Kolbeinsson <smari@gogg.is>; Björn Kristinn Pálmarsson <bjossiborg@gogg.is>; Árni Eiríksson <arni@floahreppur.is>; Hulda Kristjánsdóttir <hulda@floahreppur.is>; Fjóla Steindóra Kristinsdóttir <fjola@gogg.is>

Subject: Borun og prófun tilraunarholu við Kaldárhöfða - ákvörðun Skipulagsstofnunar

Sæl.

Meðfylgjandi er ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu vegna borunar og prófunar tilraunarholu við Kaldárhöfða.

Ákvörðunin hefur verið sent á HSL og er verið að vinna í að fá öll tilskyld leyfi til borunar.

Mbk
Ragnar

Ragnar Guðmundsson

Tækni svið

Sími: 480-5500

Netfang: ragnar@gogg.is

Veffang: www.gogg.is

Borg 805 Selfoss

[Skilmálar/Disclaimer](#)

GRÍMSNES- OG
GRAFNINGSHREPPUR

Umsókn um mengandi starfsemi

Af starfsemi sem háð er starfsleyfi eða eftirliti á starfssvæði Heilbrigðiseftirlits Suðurlands samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, með síðari breytingum og reglugerðum settum með stoð í þeim, lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðum settum með stoð í þeim lögum og lögum um matvæli nr. 93/1995, með síðari breytingum og reglugerðum settum með stoð í þeim lögum og samkvæmt 8. gr. laga um tóbaksvarnir nr. 6/2002 með síðari breytingum, er heimilt að innheimta gjöld samkvæmt gjaldskrá þessari. Einnig er heimilt að innheimta gjöld samkvæmt gjaldskrá þessari vegna þjónustu heilbrigðiseftirlitsins skv. ofanefndum lögum. Sama gildir um starfsemi sem háð er eftirliti Heilbrigðiseftirlits Suðurlands skv. sérstökum samningum um framsal eftirlits með einstökum fyrirtækjaflokkum frá Umhverfisstofnun eða frá Matvælastofnun til heilbrigðisnefndar.

☐ Ný ☐ Endurnýjun ☐ Eigendaskipti ☐ Breyting á ☐ Breyting á ☐ Nýtt ☒ Tímabundið

Forsvarsmaður

Tengiliður umsækjanda, sá sem sendir inn eyðublaðið.

Nafn

Benedikt Rafnsson

Kennitala

2607853119

Heimilisfang

Suðurengi 27

Póstnúmer

800

Sveitarfélag

Selfoss

Símanúmer

8457374

Netfang

benedikt@raekto.is

Umsækjandi

Einstaklingur eða lögaðili

Nafn

Ræktunarsamband Flóa og Skeiða ehf

Kennitala

4106932169

Heimilisfang

Víkurheiði 6

Póstnúmer

800

Sveitarfélag

Selfoss

Símanúmer

8457374

Netfang

benedikt@raekto.is

Starfsstöð

Starfsstöð reksturs

Heiti rekstrar

Kaldárhöfði

Starfsemi hefst/hófst

28.03.2025

Heimilisfang

Kaldárhöfði

Póstnúmer

805

Sveitarfélag

Selfoss

Símanúmer

8457374

Netfang

benedikt@raekto.is

Fasteignanúmer

Ekki í fasteign (Færanleg starfsemi vegna borunar eftir heitu vatni)

Fráveita

Sveitarfélag

Neysluvatn

Hjá vatnsveitu

Heilbrigðiseftirlit Suðurlands bendir á að samþykki frá byggingarfulltrúa hvort að umrædd starfsemi uppfylli 1.mgr. 14. gr. í reglugerð nr. 941/2002 um hollustuhætti þ.e. „, Húsnæði, þ.m.t. starfsmannabústaðir, starfsmannabúðir og húsnæði stofnana og fyrirtækja, sem fjallað er um í reglugerð þessari, skulu hafa hlotið staðfestingu leyfisveitanda byggingarleyfis á því að starfsemin sé í samræmi við samþykktu notkun húsnæðisins

Sé ofangreint samþykki látið fylgja með í viðhengi getur það flýtt fyrir meðferð málsins.

Ítarlegri upplýsingar er varða starfsemina

Skv. 6. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit, skal fylgja starfsleyfisumsókn, eftir því sem við á, lýsing á eftirfarandi:

- a) stöðinni og starfsemi hennar,
- b) hráefnum og hjálparefnum, öðrum efnum og þeirri orku sem er notuð eða framleidd í stöðinni,
- c) upptökum losunar í stöðinni,
- d) staðháttum við stöðina,
- e) eftir atvikum skýrslu um grunnástand í samræmi við 2. mgr. 15 gr.,
- f) eðli og magni fyrirsjáanlegrar losunar frá stöðinni út í hvern hluta umhverfisins, svo og tilgreining á umtalsverðum áhrifum losunarinnar á umhverfið,
- g) áformaðri tækni og öðrum aðferðum til að koma í veg fyrir mengun eða, ef það tekst ekki, draga úr losun frá stöðinni,
- h) fyrirbyggjandi ráðstöfunum, undirbúningi fyrir endurnotkun, endurvinnslu og endurheimt úrgangs sem myndast í stöðinni,
- i) frekari ráðstöfunum sem eru ráðgerðar til að fara að almennu meginreglunum um grundvallarskyldur rekstraraðila sem kveðið er á um í 11. gr.,
- j) ráðstöfunum, sem eru ráðgerðar til að vakta losun út í umhverfið,
- k) helstu valkostum, sem umsækjandinn hefur rannsakað, í stað áformaðrar tækni, aðferða og ráðstafana, í formi yfirlits.

Viðhengi

Teikningar eða önnur viðeigandi gögn. Að hámarki þrjú skjöl

Skjal 1

Greinagerð fyrir borun á Kaldárhöfða - Ræktunarsamband Flóa og Skeiða.pdf

Skjal 2

SDS-Biolube-RDP-150 - HamarolÁa.pdf

Skjal 3

FOAMEX_TX_EN.pdf

Staðfesting

Staðfesting á upplýsingum

Rekstraraðili er eigandi húsnæðis

☐ Já

☒ Nei

Ef eigandi húsnæðis er annar en rekstraraðili þarf staðfest samþykki eiganda húsnæðis að fylgja með í viðhengi.
Hægt er að nálgast slíkt form [hér](#)

Ath. gjöld HSL eru tryggð með lögveðsrétti í viðkomandi fasteign tvö ár eftir gjalddaga, sbr. lög nr. 7/1998

☒ Greinagerð fylgir starfsleyfisumsókninni

☒ Ég staðfesti að allar ofangreindar upplýsingar séu réttar.

Eigandi/ forráðamaður skuldbindur sig til að sjá svo um að starfsemi og rekstur fyrirtækisins sé í samræmi við gildandi lög og reglur um hollustuhætti, heilbrigðis- og mengunareftirlit svo og önnur lög eða reglur er starfsemina varða. Fyrirhugaðar meiriháttar breytingar á húsnæði, framleiðslu eða rekstri skulu gerðar í samráði við heilbrigðiseftirlitið. Ef fyrirtækið flytur eða eigendaskipti verða, fellur starfsleyfið úr gildi. Framsal leyfisins er óheimil. Endurnýja skal starfsleyfið á tólf ára fresti.

* Rafræn skilríki

Undirritað af: Benedikt Rafnsson

Kennitala: 2607853119

Tími: 28.02.2025 14:57

Samþykkt

Undirritað með OneSign

ALMENN RÁÐGJÓF

FASTEIGNASALA

SLYSA- OG BÓTAMÁL

UMHVERFIS-, ORKU OG LOFTSLAGSRÁÐUNEYTIÐ
BORGARTÚNI 26
105 REYKJAVÍK

Beiðni um undanþágu fyrir starfsleyfis skyldum atvinnurekstri sem kann að hafa í för með sér mengun, skv. 16. gr. reglugerðar um framkvæmd verndunar vatnasviðs og lífríkis Þingvallavatns nr. 650/2006

Þess er farið á leit að umhverfis-, orku og loftslagsráðherra veiti Grímsnes- og Grafningshreppi undanþágu fyrir starfsleyfis skyldum atvinnurekstri sem kann að hafa í för með sér mengun, skv. 16. gr. reglugerðar um framkvæmd verndunar vatnasviðs og lífríkis Þingvallavatns nr. 650/2006, vegna fyrirhugaðra framkvæmda á svæðinu. Framkvæmdaraðili er Ræktunarsamband Flóa og Skeiða ehf., kt. 410693-2169.

Grímsnes- og Grafningshreppur, Sveitarfélagið Árborg og Flóahreppur vinna nú sameiginlega að vatnsöflun í Kaldárhöfða. Til þess að unnt sé að halda áfram með verkefnið er nauðsynlegt að bora tilraunaholu sem getur síðar meir nýst sem vinnsluhola ef rannsóknir gefa til kynna að þar sé hægt að vinna vatn. Þar sem jarðborun er starfsleyfis skyld framkvæmd skv. 55. tölul. IV. viðauka með lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og tölul. 10.04 í X. viðauka reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit, og vinnslusvæðið lendir innan verndarsvæðis Þingvallavatns þá er hér með óskað eftir undanþágu ráðherra fyrir framkvæmdinni, enda eru skilyrði 16. gr. reglugerðar nr. 650/2006 uppfyllt, um að framkvæmdin spilli ekki vatni á verndarsvæðinu eða lífríki Þingvallavatns.

I. Fyrirhuguð starfsemi

Framangreind sveitarfélög hafa á síðustu árum átt í samstarfi um sameiginlega framkvæmd við öflun kalds vatns til dreifingar í ljósi hraðrar íbúafjölgunar á svæðinu. Framboð á hreinu og fersku vatni hefur víða farið minnkandi og hætta er á að ákveðin hverfi og byggðir glími við takmarkað aðgengi að ferskvatni við ákveðnar aðstæður. Sveitarfélögin hyggjast því sameinast um rekstur öflugs vatnsveitukerfis sem nýtir vatn úr hinu víðfeðma vatnsverndarsvæði austan Þingvallavatns. Til þess að kanna möguleika þessara áforma er ráðgert að bora tilraunaholu til að rannsaka vatnafræðilega eiginleika jarðlaga á svæðinu. Rannsóknin færi þannig fram að vatni er dælt úr holunni í 24-72 klst. og áhrif metin í nærliggjandi borholum sem þegar eru til staðar. Það athugast að beiðni þessi um undanþágu snýr ekki að vatnsvinnslu á svæðinu, heldur einungis borunar tilraunaholu.

Í greinargerð ÍSOR vegna umsóknar um rannsóknarleyfi í landi Kaldárhöfða (fskj. 1) er rannsóknarsvæðið skilgreint, en það afmarkast að stærstum hluta af móbergs- og grágrýtishrygg sem síflar af Þingvallavatn sunnanvert og rennur Sogið í gegnum haft í umræddum hrygg. Áhrifasvæði rannsóknarinnar nær til norðausturs, vestur að Þjóðvegi (Þingvallavegur) og um 1 km til austurs og norðurs. Áhrifasvæði rannsóknarinnar er sýnt á mynd 1 í fylgiskjali nr. 1 og hið eiginlega framkvæmdasvæði rannsóknarinnar má sjá á mynd 2 í sama fylgiskjali. Þar má einnig finna nákvæm hnit rannsóknarsvæðis.

Tilgangur rannsóknarinnar er að finna og staðsetja líklegan grunnvatnsstraum sem fæðir mjög vatnsmiklar lindir í farvegi Sogsins og kanna hugsanlega virkjun straumsins til neysluvatnsöflunar, auk þess að mæla rennsli linda í Kaldá og meta hvort þær séu líklegur kostur til neysluvatnsöflunar. Í umfjöllun á bls. 4-5 í **fskj. nr. 1** má sjá að rannsóknir renni stöðum undir að vatnið sé fremur ætlað úr hinum svokallaða Kaldárstraumi en úr Þingvallvatni sjálfu. Þá bendi efnagreiningar til þess að vatn úr lindinni í farvegi Efra-Sogs og í farvegi Kaldár séu líkari innbyrðis en vatn úr útfalli Þingvallavatns.

Fyrir liggur skýrsla ÍSOR, dags. 26. ágúst 2025, sem fjallar um borun og prófun tilraunaholu við Kaldárhöfða (**fskj. 3**). Í skýrslunni er framkvæmdinni lýst með nákvæmum hætti, umhverfisáhrif hennar skilgreind og þau metin, með það að leiðarljósi að óska eftir mati Skipulagsstofnunar á því hvort að fyrirhugað framkvæmd sé háð umhverfismati.

Í skýrslunni kemur fram að búið sé að staðsetja tilraunaholu, en hún sé um 50-75 metrum frá vesturmörkum vatnsverndarsvæðis sem nær allt austur að Apavatni og norðurmörk vatnsverndarsvæðisins afmarkast af hreppamörkum Grímsnes- og Grafningsshrepps og Bláskógabyggðar.

Hönnun tilraunaholu gerir ráð fyrir að borað verði niður á 10-12 metra dýpi í hraunið, sett niður heilt samansóðið stálrör og það steipt fast. Þá verði borað niður á um 50 metra dýpi og gatað rör sett niður á botn og upp undir yfirborð. Frágangur holutopps verður með þeim hætti að soðinn kragi á ystu fóðringu gerir kleift að loka holunni með þéttu loki og tryggja að yfirborðsvatn renni ekki ofan í holuna. Gera þarf rúmlega 100 metra langan vegslóða að borstæðinu auk þess sem setja þarf þunnt lag af efni ofan á núverandi mólendi, sem er vaxið lyngi og öðrum rýrum lággróðri og er gert ráð fyrir allt að 100 rúmmetrum af fyllingarefni í vegslóða og borstæði. Í kjölfar borunar er gert ráð fyrir að vatnsgæfni holunnar og jarðлага umhverfis hana verði metin með því að dæla úr henni vatni (15-20 l/s) í skamman tíma, eða í um 24-72 klukkustundir.

Í sömu skýrslu kemur jafnframt fram að sú tilraunahola sem fyrirhugað er að bora sé staðsett í nágrenni við rannsóknarholur sem þegar hafa verið boraðar, með það að leiðarljósi að ná niður í vatnsstrauminn, geta dælt vatni úr holunni og kanna áhrif á vatnsborð með mælingum í nærliggjandi rannsóknarholum og þar með gæfni vatnsleiðarans á skilum hrauns og undirliggjandi móbergs. Slík dæluþrófun myndi veita mikilvægar upplýsingar um gæfni vatnsleiðarans, áhrif á vatnsborð í nærliggjandi holum og almennt mat á áhrifum dælingar og vatnstöku á vatnshlot, en aðrar aðferðir hafa ekki reynst árangursríkar.

II. Umhverfisáhrif fyrirhugaðrar framkvæmdar

Í skýrslu ÍSOR (**fskj. 3**) má finna ítarlega lýsingu á helstu umhverfisáhrifum hinnar fyrirhuguðu framkvæmdar.

Í skýrslunni kemur fram að fyrirhugað sé að Ræktunarsamband Flóa og Skeiða bori umrædda tilraunaholu með jarðbornum Trölla en borinn er með lokuðu vökvakerfi. Ef þær aðstæður skapast að leka verði vart frá vökvakerfi borsins er verktakinn reiðubúinn með mengunarvarnarbúnað á staðnum. Búnaðurinn samanstendur af ísogsmottum, ísogspylsum og tunnum til að moka menguðum jarðvegi í. Fyllsta öryggis verði gætt við borunina líkt og jafnan er gert við framkvæmdir sem þessar.

Þá er því lýst að við borun holunnar muni verktakinn þurfa að nota nauðsynleg hjálparefni en þar er fyrst og fremst um að ræða smurefni, lífræna sápu og fjöliliður. Fyrst og fremst

verði borað með lofti sem er lítillega blandað sápu og smurefni. Borsvarfi sem kemur upp verður safnað í pró eða ker og það flutt á brott.

Þá er umhverfisáhrifum vegna framkvæmdanna sjálfra lýst með nákvæmum hætti. Þar kemur fram að það svæði sem þarf undir borinn og það sem honum fylgir er um 8x8 metrar. Gert er ráð fyrir að settur verði þéttur dúkur undir jarðvegsfyllingu á borsvæði til að tryggja að spilliefni komist ekki í jarðveg. Þá verði leitast við að skilja vel við framkvæmdasvæðið að loknum framkvæmdum.

Áhrif á umferð eru hverfandi þar sem framkvæmdasvæðið er úr alfaraleið. Farið verði eftir gildandi reglum við flutning á vinnuvélum og bortækjum. Þá séu áhrif á hljóðvist í lágmarki þar sem framkvæmdaleyfi er úr alfaraleið auk þess sem vinna fer að mestu fram á dagvinnutíma.

Þá kemur fram að allar líkur séu á því að vatn úr grunnvatnsgeyminum sem bora á í berist undan grunnvatnshalla í átt að lind í gömlum farvegi Sogsins og þaðan út í Úlfjótsvatn. Reynt hefur verið að rekja ferðir vatns úr rannsóknarholum á svæðinu að lindinni með því að nota matarsalt og sítitrandi leiðnimæla en þær tilraunir hafa ekki skilað árangri. Ef borvökvi leitar út í jarðlög ofan í holunni á meðan á borun stendur eru áhrif þess á umhverfi talin hverfandi vegna þynningar.

Engar skráðar fornleifar eru innan 100 metra frá framkvæmdasvæði né heldur í næsta nágrenni framkvæmdasvæðis.

Í lok borunar verður holan afkastaprófuð og getur prófun staðið í nokkra daga (24-72 klst). Gert ráð fyrir að dæla úr holunni með loftblæstri, með bortækinu og loftpressu og munu umhverfisáhrif þeirrar prófunar ekki verða meiri en við hefðbundna borun. Gert er ráð fyrir að vatn sem kemur upp úr holunni við prófun verði leitt frá borsvæðinu í lokuð kerfi, niður að næsta vegræsi eða frárennslisleið, til að tryggja að vatn renni ekki ofan í hraunið og í undirliggjandi grunnvatnskerfi sem verið er að prófa. Um er að ræða kalt og efnasnautt grunnvatn og áhrif á lífríki því lítil sem engin. Í afkastaprófun verður fylgst nákvæmlega með vatnsborði í nærliggjandi holum. Niðurstöður afkastaprófana munu að mestu leiða í ljós hver áhrif á grunnvatn kunna að verða. Að teknu tilliti til vatnshlotsins sem undir er, kunna áhrifin að verða einungis staðbundin, ef vatnsleiðni nærliggjandi jarðlaga er dræm, kann vatnsborðið í nærliggjandi holum og á ákveðnu áhrifasvæði umhverfis rannsóknarholuna að lækka. Áhrif dælingar á grunnvatnskerfi svæðisins eru talin vera takmörkuð.

Í skýrslunni er einnig farið yfir mótvægisáðgerðir og eftirlit með framkvæmdinni. Mikilvægt sé að vanda til verka við borunina og fylgjast vel með vatnsbúskap og ástandi kerfisins bæði við borun og afkastaprófun. Lagt er til að tryggt verði með virku eftirliti að öllum öryggisráðstöfunum verði fylgt, vegna undirbúnings borsvæðis, borunar, afkastaprófunar og frágangs. Þá verði fylgst með vatnsborði í nærliggjandi holum og síritandi hita- og vatnsborðsmælar verði hafðir í samanburðarholum allan framkvæmdatímann. Þá verði efnasýni tekin af vatni sem kemur úr holunni í afkastaprófun og þau borin saman við efnainnihald vatns í stóru lindinni í farvegi Sogsins.

Í samantekt skýrslunnar kemur fram að gert sé ráð fyrir óverulegum áhrifum á nærumhverfi á framkvæmdatíma borunar af völdum borunar, dælingar, prófunar, umferðar og hávaða auk þess sem önnur umhverfisáhrif séu í lágmarki eða hverfandi.

Fyrir liggur ákvörðun Skipulagsstofnunar, dags. 4. desember 2025, um matsskyldu (fskj. 4). Í ákvörðuninni er fyrirhugaðri framkvæmd lýst með nákvæmum hætti. Hún felist í að bora tilraunaholu við Kaldárhöfða og dæla úr henni vatni til að kanna vatnfræðilega eiginlega jarðlaga í grennd við holuna og áhrif á grunnvatnsborð. Markmið framkvæmdarinnar sé öflun kalds neysluvatns til dreifingar í Grímsnes- og Grafningshreppi, Árborg og Flóahreppi, með sameiginlegri öflugri vatnsveitu. Tilraunaborun sé fyrirhuguð til að kanna fýsileika þessara áforma.

Í niðurstöðum Skipulagsstofnunar kemur fram að fyrirhuguð framkvæmd sé ekki umfangsmikil og áhrif hennar séu staðbundin og tímabundin. Framkvæmdasvæðið sé innan verndarsviðs Þingvallavatns og vatnssviðs þess. Helstu áhrif framkvæmdanna séu á vatnafar og verndarsvæði en miðað við boðað verklag sé ólíklegt að framkvæmdin hafi neiðkvæð áhrif á grunnvatn eða vatnshlot.

Á grundvelli fyrirbyggjandi gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að fyrirhuguð framkvæmd sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, sbr. þau viðmið sem tilgreind eru í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Því sé framkvæmdin ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

III. Samantekt

Að framangreindu virtu er að mati umsóknaraðila ljóst að hin fyrirhugaða framkvæmd uppfyllir þau skilyrði sem þurfa að vera uppfyllt til þess að fá undanþágu skv. 16. gr. reglugerðar um framkvæmd verndunar vatnasviðs og lífríkis Þingvallvatns nr. 650/2006, enda muni fyrirhuguð framkvæmd ekki spilla vatni á verndarsvæðinu eða lífríki Þingvallavatns.

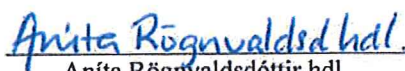
IV. Áskilnaður

Áskilinn er réttur til þess að koma að frekari sjónarmiðum og gögnum, telji ráðuneytið málið ekki nægilega upplýst áður en tekin er ákvörðun um veitingu undanþágu fyrir starfseminni. Fyrirspurnum má beina til undirritaðs lögmanns.

Selfossi, 26. janúar 2026

Virðingarfyllst,

fh. Grímsnes- og Grafningshrepps,

Aníta Rögnvaldsdóttir hdl.

anita@log.is

Meðfylgjandi:

1. ÍSOR – Greinargerð vegna umsóknar um rannsóknarleyfi í landi Kaldárhöfða, dags. 24. ágúst 2023
2. Umsókn um mengandi starfsemi til Heilbrigðiseftirlits Suðurlands, dags. 28. febrúar 2025 ásamt fylgiskjali:
 - a. Greinargerð fyrir borun á Kaldárhöfða – Ræktunarsamband Flóa og Skeiða
3. ÍSOR – Borun og prófun tilraunaholu við Kaldárhöfða – Fyrirspurn um matsskyldu framkvæmdar, dags. 26. ágúst 2025
4. Ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu, dags. 4. desember 2025

Borun og prófun tilraunaholu við Kaldárhöfða

Ákvörðun um matsskyldu

1 Inngangur

Þann 26. ágúst 2025 barst Skipulagsstofnun tilkynning frá Grímsnes- og Grafningsshreppi um borun og prófun tilraunaholu við Kaldárhöfða, samkvæmt 19. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana, sbr. lið 2.04 í 1. viðauka laganna.

Skipulagsstofnun leitaði umsagna Grímsnes- og Grafningsshrepps, Minjastofnunar Íslands, Heilbrigðiseftirlits Suðurlands, Náttúrufræðistofnunar, Náttúruverndarstofnunar og Umhverfis- og orkustofnunar.

2 Gögn lögð fram

Tilkynning til Skipulagsstofnunar: Borun og prófun tilraunaholu við Kaldárhöfða. Fyrirspurn um matsskyldu framkvæmdar. ÍSOR, 26. ágúst 2025.

Umsagnir um tilkynninguna bárust frá:

- Grímsnes- og Grafningsshreppur dags. 18. september 2025
- Minjastofnun Íslands dags. 1. október 2025
- Heilbrigðiseftirliti Suðurlands dags. 18. september 2025
- Náttúrufræðistofnun dags. 23. september 2025
- Náttúruverndarstofnun dags. 3. október 2025

Frekari upplýsingar bárust frá framkvæmdaraðila 24. nóvember 2025.

3 Fyrirhuguð framkvæmd

Fyrirhuguð framkvæmd felst í að bora tilraunaholu við Kaldárhöfða og dæla úr henni vatni til að kanna vatnfræðilega eiginleika jarðlaga í grennd við holuna og áhrif á grunnvatnsborð. Markmið framkvæmdarinnar er öflun kalds neysluvatns til dreifingar í Grímsnes- og Grafningsshreppi, Árborg og Flóhreppi, með sameiginlegri öflugri vatnsveitu. Tilraunaborunin er fyrirhuguð til að kanna fýsileika þessara áforma. Ráðgert er að bora u.þ.b. 50 m djúpa tilraunaholu sem fer þannig fram að vatni er dælt úr henni í 24-72 klukkustundir og áhrif metin á nærliggjandi borholum sem þegar eru til staðar. Ekki er gert ráð fyrir að sá búnaður sem verður notaður við verkið megni að dæla meira vatni en 15-20 l/sek en dælt er úr holunni með því að blása lofti ofan í hana gegnum borstangir og loftstraumurinn hrifur vatn með sér upp til yfirborðs. Borsvarf sem kemur upp verður safnað í þró eða ker og flutt brott. Gert er ráð fyrir að það þurfi að flytja um 4-5 m³ af muldu bergi (borsvarfi). Gera þarf rúmlega 100 m langan vegslóða að borstæðinu, sett verður þunnt lag af efni ofan á núverandi mólendi, sem er vaxið lyngi og öðrum rýrum lággróðri og er gert ráð fyrir allt að 100 m³ af fyllingarefni í vegslóða og borstæði sem verður sótt í námu við Seyðishóla. Áætlað umfang borplans og vegslóða er um 350-400 m². Áformað er að setja þéttan dúk undir jarðvegsfyllingu á borsvæði til að tryggja að spilliefni komist ekki í jarðveg og kemur fram að fyllsta öryggis verði gætt við borun og mengunarvarnarbúnaður verði til staðar til að bregðast við ef óhapp verði. Leitast

verði við að skilja vel við framkvæmdasvæðið að loknum framkvæmdum. Framkvæmdarsvæðið er innan verndarsvæðis Þingvallavatns og vatnasviðs þess.

4 Umhverfisáhrif

Hér er fjallað um umhverfisáhrif framkvæmdarinnar eins og þeim er lýst í framlögðum gögnum Grímsnes- og Grafningshrepps og umsögnum umsagnaraðila.

Áhrif á vatnafar

Í greinargerð framkvæmdaraðila kemur fram að allar líkur séu á því að vatn úr grunnvatnsgeyminum sem bora eigi í berist undan grunnvatnshalla í átt að lind í farvegi Sogsins og þaðan út í Úlfjótuvatn. Ef borvökví leiti út í lek jarðlög ofan í holunni á meðan á borun stendur séu áhrif þess á umhverfið talin hverfandi vegna þynningar. Að teknu tilliti til vatnshlotsins sem undir er, kunni áhrifin að verða einungis staðbundin, en ef vatnsleiðni nærliggjandi jarðlaga verði dræm, kunni vatnsborð í nærliggjandi holum og á ákveðnu áhrifasvæði umhverfis tilraunaholuna að lækka en muni ná fyrra horfi þegar dælingu verði hætt. Áhrif frekari dælingar úr mögulegum vinnsluholum í fyrirsjáanlegri framtíð (50-100 l/s) og hugsanlegrar framtíðarnýtingar á grunnvatnskerfi svæðisins sé talin vera takmörkuð.

Í umsögn Náttúruverndarstofnunar kemur fram að þótt umfang framkvæmdarinnar sé lítið geti smávægilegur leki eða mistök haft alvarlegar afleiðingar fyrir vatnsgæði þar sem svæðið sé mikilvæg neysluvatnsauðlind. Þá sé óvissa um framtíðarnýtingu og samlegðaráhrif annarra vatnsöflunarframkvæmda á svæðinu, sem geti haft veruleg áhrif á vatnsbúskap og lífríki. Meta þurfi áhrifin heildstætt og tryggja að öll leyfisveiting, vöktun og mótvægisáðgerðir séu í samræmi við ákvæði laga og reglugerða.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að til að nýta hinn öfluga grunnvatnsstraum sem falli fram í farvegi Sogsins sé nauðsynlegt að fara innar á hraunið og ná í vatnið undir yfirborði. Ekki séu færar aðrar leiðir því ekki sé unnt að réttlæta framkvæmdir í farveginum til að virkja vatnið þar sem það fellur fram. Fjölmörg dæmi séu um viðlíka framkvæmdir inni á vatnsverndarsvæðum og öðrum friðuðum svæðum. Framkvæmdaaðili hafi lýst því hvernig staðið verði að borun tilraunaholunnar og að til þess hafi verið fengin verktaki sem hafi viðurkenningu og vottun. Þá sé, í framkvæmdaáætlun, lýst þeirri vöktun sem fram muni fara á framkvæmdatímanum og mótvægisáðgerðum. Framkvæmdasvæðið sé við jaðar vatnsverndarsvæðis Þingvallavatns. Ef til þess kæmi að leka yrði vart myndi sá leki fara út af svæðinu og valda áhrifum á vatnasviði Sogsins, neðan og utan vatnsverndarsvæðis. Með sömu eða svipuðum rökum mætti reisa skorður við öllum borunum á vatnasviði Sogsins og alls afrennslis Þingvallavatns, allt til sjávar.

Ekki sé réttmætt að halda því fram að óvissa ríki um framtíðarnýtingu og samlegðaráhrif annarra vatnsöflunarframkvæmda. Tæpt sé á því í framkvæmdalýsingu að víða séu hömlur á öflun neysluvatns í sveitarfélögunum sem að þessari framkvæmd standi. Það sé því öruggt að takist að afla vatns úr vatnsleiðaranum við Kaldárhöfða yrði unnt að tryggja hreint neysluvatn á stóru svæði á Suðurlandi með ört vaxandi íbúafjölda og atvinnurekstri. Áhugi forsvarsmanna sveitafélaganna á umræddri framkvæmd styðji fram komnar röksemdir um að til lengri tíma lítið sé þessi tilraunaborun nauðsynleg til að afla gagna um getu og eiginleika neysluvatnsauðlindarinnar.

Áhrif á gróður og fugla

Í greinargerð framkvæmdaraðila er engin umfjöllun um lífríki en í umsögn Náttúruverndarstofnunar kemur fram að samkvæmt vistgerðarkorti Náttúrufræðistofnunar sé ríkjandi vistgerð á svæðinu Lynghraunavist sem sé nýtt af mófuglum til varps. Ekki komi fram neinar upplýsingar um fuglalíf á svæðinu í greinargerð framkvæmdaraðila en stofnunin telur að framkvæmdasvæðið sé kjörið búsvæði fyrir margar mófuglategundir. Stofnunin telur að áhrif framkvæmdanna á fuglalíf séu háð

Óvissu þar sem óvissan stafi af skorti á umfjöllun og gögnum en ljóst sé að svæðið sé kjörið búsvæði fyrir ábyrgðategundir Íslands. Með mótvægisáðgerðum, einkum því að forðast framkvæmdir á varptíma og tryggja vandaðan frágang raskaðra svæða, megi þó draga úr neikvæðum áhrifum. Einnig er bent á að framkvæmdasvæðið sé í nágrenni við skráð alþjóðlega mikilvægt fuglasvæði. Þó framkvæmdasvæðið sé utan marka verndarsvæðisins sé það í náninni tengingu við vatnsbúskap Þingvallavatns og Sogsins. Breytingar á grunnvatni eða vatnsgæðum geti haft óbein áhrif á fuglalíf og vistkerfi svæðisins. Nauðsynlegt sé að afla frekari gagna og tryggja mótvægisáðgerðir til að draga úr áhrifum.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að ekki hafi verið gerð sérstök úttekt á áhrifum framkvæmda á fuglalíf en benda megi á að framkvæmdasvæðið sé um 200 metra frá þjóðvegi þar sem að jafnaði fari mörg ökutæki á dag, án takmarkana. Eftir að borun ljúki verði sett lágrest skýli utan um holutoppinn og engar mannaferðir eða önnur umferð verði á framkvæmdasvæðinu ef frá séu taldar einstaka heimsóknir vegna eftirlits eða viðhalds rekstraraðila á vegum sveitarfélagsins.

Áhrif á verndarsvæði

Í umsögn Náttúrufræðistofnunar kemur fram að framkvæmdasvæðið sé innan verndarsvæðis Þingvallavatns (lög nr. 85/2005) auk þess sem svæðið sé á nútímahrauni sem njóti sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga um náttúruvernd.

Í umsögn Náttúruverndarstofnunar kemur fram að áhrif framkvæmdanna á hraun séu háð óvissu sem stafi af skorti á umfjöllun og gögnum. Einnig vanti að tilgreina hvaða leiðir verði farnar til þess að forðast rask á hrauni sem njóti verndar og hvaða valkostir séu skoðaðir.

Í svörum framkvæmdaraðila kemur fram að fyrirhugað sé að leggja um 100 m langan vegslóða að framkvæmdasvæðinu með því að keyra út fyllingarefni og bora síðan eina 25-30 cm víða holu niður á um 50-60 m dýpi. Birt séu snið í framkvæmdalýsingunni af því hvernig borholan fer í gegnum hraunið á 15 m dýpi og séu það einu áhrif framkvæmdarinnar á hraunið, ef frá sé talið rask á yfirborði vegna lagningar vegslóðans og athafnasvæðis. Áhrif á jarðmyndunina á framkvæmdasvæðinu sé því harla lítil í jarðfræðilegu og náttúrufarslegu samhengi. Einnig kemur fram að um 1-1,5 m þykkur jarðvegur hylji hraunið að mestu og séu einungis sprungujaðrar, brúnir og eggjar þrýstihryggja og hraunbóla sýnileg. Í umsögn sinni bendi Náttúruverndarstofnun á að „eldhraun sem er að öllu leiti sandorpið eða hulið jarðvegi og gróðri og ekki er lengur hægt að greina hvort um hraun sé að ræða hefur að öllu jöfnu tapað þeim einkennum sem mynda verndargildi þess sem jarðmyndunar eða „hraunvistgerðar“ og nýtur það því ekki sérstakrar verndar samkvæmt greininni“. Umrædd tilvitnun eigi því fullkomlega við um framkvæmdasvæðið og næsta nágrenni og ekki sé hægt að halda því fram að tilraunaborun hafi nein áhrif á hraunmyndunina.

Áhrif á fornleifar

Í greinargerð framkvæmdaraðila kemur fram að engar skráðar fornleifar séu innan 100 metra frá framkvæmdasvæðinu né heldur í næsta nágrenni framkvæmdasvæðisins.

Í umsögn Minjastofnunar Íslands kemur fram að sú skráning sem til sé af svæðinu sé ekki í samræmi við núgildandi staðla um fornleifaskráningu eða þær kröfur sem gerðar séu til skráningar. Að því tilefni hafi minjavörður Suðurlands skoðað svæðið á vettvangi þann 30. september s.l. og komi fram í niðurstöðum hans að búið sé að leggja slóða að borholustæðinu og setja þar púða úr rauðmöl. Engar minjar sé að sjá við borholustæðið en myndarleg varða sé í um 500 m fjarlægð til norðurs. Minjastofnun Íslands telur að ekki sé þörf á frekari fornleifakönnun á svæðinu en bendir hins vegar á að óheppilegt sé að jarðvinnu við vegslóða og borplan sé lokið áður en niðurstaða Skipulagsstofnunar um matsskyldu liggi fyrir.

5 Skipulag og leyfi

Framkvæmdin er háð framkvæmdaleyfi Grímsnes- og Grafningsshrepps samkvæmt skipulagslögum og reglugerð um framkvæmdaleyfi. Einnig er framkvæmdin háð starfsleyfi Heilbrigðiseftirlits Suðurlands samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir. Jafnframt er framkvæmdin háð leyfi Umhverfis- og orkustofnunar samkvæmt lögum um rannsóknir og nýtingu auðlinda í jörðu. Þar sem framkvæmdasvæðið er innan vatnsverndarsvæðis Þingvallavatns er óheimilt að hefja starfsleyfisskyldan atvinnurekstur á verndarsvæðinu nema með undanþágu frá umhverfis- orku- og loftslagsráðherra að fenginni umsögn Þingvallanefndar, Umhverfisstofnunar, sveitarstjórnar, heilbrigðisnefndar Suðurlands, eða annarra aðila eftir eðli starfsemi samkvæmt 16. gr. reglugerðar um framkvæmd verndunar vatnasviðs og lífríkis Þingvallavatns.

6 Niðurstaða

Um er að ræða borun og prófun tilraunholu við Kaldárhöfða. Framkvæmdin er tilkynningarskyld til ákvörðunar um matsskyldu samkvæmt 19. gr. og lið 2.04 í 1. viðauka í lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana.

Eðli, staðsetning og eiginleikar hugsanlegra áhrifa framkvæmdar

Við mat á því hvort tilkynningarskyld framkvæmd skuli háð umhverfismati skal taka mið af eðli framkvæmdar, svo sem stærð og umfangi framkvæmdar, nýtingar náttúruauðlinda, úrgangsmyndunar, mengun, ónæði sbr. 1. tl. 2. viðauka laga nr. 111/2021. Einnig skal taka mið af staðsetningu framkvæmdar og hversu viðkvæm þau svæði eru sem líklegt er að framkvæmd hafi áhrif á, svo sem með tilliti til landnotkunar, magns og getu náttúruauðlinda til endurnýjunar, verndarákvæða, einkum svæða sem njóta verndar skv. lögum um náttúruvernd. Einnig ber að líta til álagspóls náttúrunnar, svo sem með tilliti til sérstæðra jarðmyndana og kjörlendis dýra sbr. 2. tl. 2. viðauka laga nr. 111/2021. Að endingu ber að skoða áhrif framkvæmdar í ljósi gerðar og eiginleika hugsanlegra áhrifa framkvæmdar, svo sem með tilliti til umfangs, eðlis, styrks og fjölbreytileika áhrifa, hverjar líkur séu á áhrifum, tímalengdar og afturkræfni áhrifa og möguleika á að draga úr áhrifum, sbr. 3. tl. 2. viðauka laga nr. 111/2021.

Fyrirhuguð framkvæmd er ekki umfangsmikil og áhrif hennar staðbundin og tímabundin. Hins vegar er framkvæmdasvæðið innan verndarsviðs Þingvallavatns og vatnssviðs þess. Helstu áhrif framkvæmdanna eru á vatnafar og verndarsvæði en miðað við boðað verklag er ólíklegt að framkvæmdin neikvæð áhrif á grunnvatn eða vatnshlot. Skipulagsstofnun bendir samt á að við afgreiðslu umsóknar um leyfi til nýtingar vatns og við aðra leyfisveitingu til framkvæmda á grundvelli vatnalaga, laga um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu og um leyfi á grundvelli skipulagslaga og laga um mannvirki skal leyfisveitandi tryggja að leyfið sé í samræmi við þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun, sbr. 3. mgr. 28. gr. laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Að mati Skipulagsstofnunar kalla þættir sem falla undir eðli, staðsetningu og eiginleika hugsanlegra áhrifa framkvæmdarinnar ekki á að framkvæmdin undirgangist mat á umhverfisáhrifum.

Ákvörðunarorð

Á grundvelli fyrirbyggjandi gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að fyrirhuguð framkvæmd sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, sbr. þau viðmið sem tilgreind eru í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Því skal framkvæmdin ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Samkvæmt 30. gr. laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana má kæra ákvörðunina til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála. Kærufrestur er til 5. janúar 2026.

Reykjavík, 4. desember 2025

Egill Þórarinnsson

Þórdís Stella Erlingsdóttir

* Rafræn skilríki

Skipulagsstofnun

Egil Þóráðsson

Egil Þóráðsson
Svöðustjóri, svið umhverfisamála

Undirritað með OneSign

* Rafræn skilríki

Skipulagsstofnun

Þórdís Stella Erlingsdóttir

Þórdís Stella Erlingsdóttir
Sérfræðingur, svið umhverfisamála

Undirritað með OneSign

ÍSOR
ÍSLENSKAR ORKURANNSÓKNIR

Greinargerð vegna umsóknar um rannsóknarleyfi í landi Kaldárhöfða

Sigurður Sveinn Jónsson

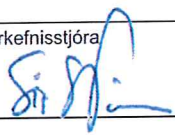
Unnið fyrir Grímsnes- og Grafningshrepp

Greinargerð
ÍSOR-23036

Verknr.: 22-0022
24.08.2023

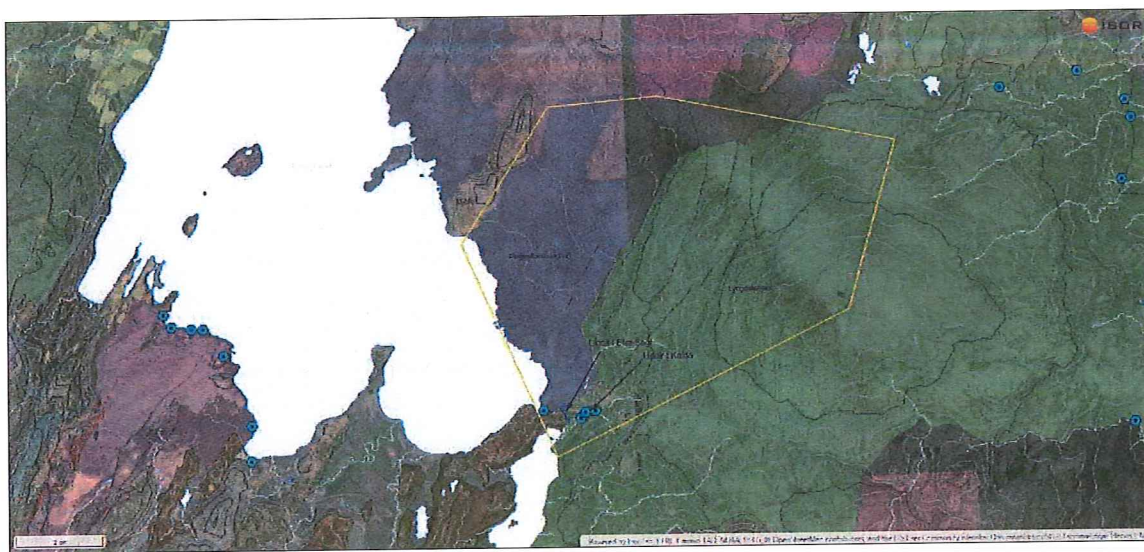
ÍSLENSKAR ORKURANNSÓKNIR

Kópavogur: Urðarhvarfi 8, 203 Kóp. – Sími: 528 1500
Akureyri: Rangárvöllum við Hlíðarfjallsveg, 603 Ak. – Sími: 528 1500
isor@isor.is – www.isor.is

Undirskrift verkefnisstjóra 	Yfirfarið Sigurður G. Kristinsson, Dagur Sigurðarson
--	---

Könnun grunnvatnsstraums norðan við Kaldárhöfða í Grímsnes- og Grafningshreppi og linda í Kaldá

Grímsnes- og Grafningshreppur, Borg í Grímsnesi, (kt. 590698-2109), mun sækja, með vísan til laga nr. 57/1998 um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu, um leyfi til rannsókna á lindum, grunnvatni og grunnvatnsstraumum á svæðinu norðan og sunnan við Kaldárhöfða, við sunnan- og austanvert Þingvallavatn. Rannsóknarsvæðið afmarkast að stærstum hluta af móbergs- og grágrýtishrygg sem stíflar af Þingvallavatn sunnanvert og rennur Sogið í gegnum haft í umræddum hrygg. Áhrifasvæði rannsóknarinnar nær til norðausturs, vestur að Þjóðvegi (Þingvallavegur) og um 1 km til austurs og norðurs. Áhrifasvæði rannsóknarinnar er sýnt á mynd 1 og hið eiginlega framkvæmdasvæði rannsóknarinnar má sjá á mynd 2. Hnit rannsóknarsvæðisins, eins og það er sýnt á mynd 2, eru tilgreind í töflu 1. Örnefnið Kaldárhöfði er hluti hryggjarins og samnefndur bær stendur austanvert í höfðanum. Jörðin Kaldárhöfði (L168256) er í eigu ríkisins og á forræði Ríkiseigna. Fyrir liggur samþykki Ríkiseigna, fyrir hönd landeiganda, um nýtingu grunnvatnsauðlindar á jörðinni til öflunar neysluvatns í þágu íbúa Grímsnes- og Grafningshrepps og ef til vill annarra sveitarfélaga. Flóahreppur og Árborg hafa lýst yfir áhuga á vatnstöku á svæðinu til neysluvatns. Fyrir liggur leyfi ábúanda á Kaldárhöfða.

Mynd 1. Yfirlitsmynd af svæði umhverfis rannsóknarsvæðið og gróf afmörkun ákomu- eða safnsvæðis linda í Efra-Sogi og í farvegi Kaldár (gulur reitur).

Tilgangur rannsóknar

Tilgangur rannsóknarinnar er að finna og staðsetja líklegan grunnvatnsstraum sem fæðir mjög vatnsmiklar lindir í farvegi Sogsins og kanna hugsanlega virkjun straumsins til neysluvatnsöflunar, auk þess að mæla rennsli linda í Kaldá og meta hvort þær séu líklegur kostur til neysluvatnsöflunar.

Í greinargerð Árna Hjartarsonar og Þórodds F. Þóroddssonar (1981) eru lindir á um 50 m kafla í farvegi Sogsins, skammt fyrir neðan inntaksmannvirki Steingrímsstöðvar, taldar gefa um 1–2 m³/s og hiti vatnsins mældist 3,4°C. Aðrar heimildir nefna rennsli allt að 4 m³/s (Bjarni Reykr Kristjánsson og Þórólfur H. Hafstað, 2006). Um þessar sömu lindir og upptakasvæði þeirra segir í áður nefndri greinargerð (Árni Hjartarson og Þóroddur F. Þóroddsson, 1981, bls. 1):

Lindin kemur undan hrauninum þar sem þau hafa fossað niður í gegnum hinn forna farveg Sogsins milli Kaldárhöfða og Dráttarhlíðar. Vatnið í lindunum er annaðhvort komið um skamman veg úr Þingvallavatni eða um lengri leið frá Lyngdalsheiði og hraunasvæðunum austan Þingvallavatns, og er það líklegra. Ekkert yfirborðs-afrennsli er af þessu svæði og ekki er vitað um neinar umtalsverðar lindir við austanvert Þingvallavatn. Misgengi í neðanverðri Lyngdalsheiði eru líkleg til að hafa veitt þessu vatni í suðurátt en fyrirstaða við Kaldárhöfða og Krókhóla hafi síðan veitt því niður að Sogi og þar fram á yfirborðið í gljúfrinu.

Aðrar rannsóknir renna frekari stoðum undir að vatnið sé fremur ættað úr hinum svokallaða Kaldárstraumi en úr Þingvallavatni sjálfu. Kaldárstraumurinn fær vatn úr sprungum vestan í Lyngdalsheiði. Kaldárstraumur er grunnvatnsstraumur sem rennur um sprungukerfi sem nær frá Klukkutindum og Kálfstindum, um vestanverða Lyngdalsheiði og til Efra-Sogs (Freysteinn Sigurðsson og Guttormur Sigurbjarnason, 2002). Efnagreiningar benda jafnframt frekar til þess að vatn úr lindinni í farvegi Efra-Sogs og í farvegi Kaldár séu líkari innbyrðis en vatn úr útfalli Þingvallavatns (Bjarni Reykr Kristjánsson og Þórólfur H. Hafstað, 2006).

Árið 2006 kom út áður tilvitnuð greinargerð frá ÍSOR (Bjarni Reykr Kristjánsson og Þórólfur Hafstað, 2006) um möguleg vatnstökuvæði vegna áforma Orkuveitu Reykjavíkur um uppbyggingu frístundabyggða við Úlfjótsvatn. Greinargerðin fjallar á meðal annarra svæða um lindina í farvegi Efra-Sogs sem hér um ræðir og lindir í farvegi Kaldár. Á grundvelli áður nefndrar greinargerðar sótti Orkuveita Reykjavíkur um rannsóknarleyfi og hlaut sú umsókn jákvæða umsögn Orkustofnunar. Ekki er ljóst hvort leyfi hafi verið gefið út en leyfisveiting er ekki skráð á vef Orkustofnunar.

Megintilgátan er því sú að um er að ræða grunnvatn af mjög stóru upptakasvæði. Umrætt svæði hefur þann kost að vera vatnsverndarsvæði í óbyggðum um ókomna tíð og skilyrði til vatnsverndar mjög góð. Safnsvæði sem um ræðir afmarkast af Miðfelli til norðurs og síðan óslitið til austurs, eða af allri spildunni austan Þingvallavatns sem að hluta er hulin hraunlögum frá nútíma. Á mynd 1 má sjá mjög grófa afmörkun ákomusvæðis linda við suðurenda Þingvallavatns. Lína er dregin frá farvegi Sogsins norður í Miðfell, þaðan austur með Gjá-bakkavegi (nýja) og síðan til suðurs í hvirfil Lyngdalsheiðar og loks í átt að farvegi Sogsins, sunnan fyrir Kaldá. Undir hraunum frá nútíma er talið að séu gropin móbergslög og sprunginn grágrýtisberggrunnur. Líklegt er talið að vatnsleiðandi kargalög eða farvegir séu á mörkum hrauns og undirliggjandi jarðlaga á syðsta hluta vatnasviðsins. Með borun rann-

sóknarholna og á grundvelli gagna sem fást úr borun slíkra holna má gera líkan af rennsli grunnvatns syðst á svæðinu í námunda við lindirnar og leggja slíkt líkan til grundvallar frekari nýtingar vatnsins.

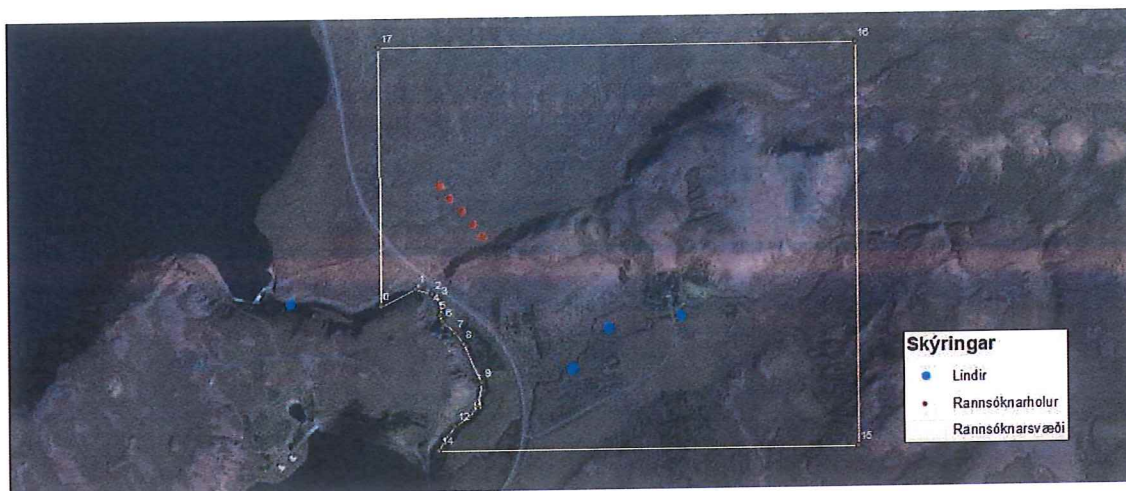
Gríðarleg samfélagsleg verðmæti felast í hinu stóra safnsvæði grunnvatns við austanvert Þingvallavatn. Svæðið er óbyggt og lítið sem ekkert raskað og umferð fólks og farartækja lítil sem engin. Umrædd rannsókn er liður í framsækinni áætlun sveitarfélagsins Grímsnes- og Grafningshrepps um öflun neysluvatns fyrir íbúa sveitarfélagsins í fyrirsjáanlegri framtíð. Sveitarfélagið hefur átt í viðræðum við nágrannasveitarfélög um samvinnu vegna öflunar neysluvatns en víða er örðugt að afla tryggs neysluvatns á láglendinu á Suðurlandi.

Ef rannsóknir og borun grunnra rannsóknarholna leiða í ljós að unnt sé að komast í tæri við öflugan grunnvatnsstraum undir yfirborði hraunsins á svæði sem afmarkað er á meðfylgjandi myndum er unnt að afla mikils vatns með öflugum borholudælum í grunnum en víðum holum. Gera má ráð fyrir að 14" (355 mm) við hola geti gefið um 50–100 L/s. Safnæð myndi leiða vatnið til frekari dreifingar í sveitunum í kring. Ef unnt reynist að virkja grunnvatnsstraum undan hrauninu má segja að kominn sé grundvöllur fyrir vatnsveitu sem mun geta séð nær öllum íbúum sveitarfélaga á Suðurlandi fyrir hreinu og ómengdu neysluvatni um fyrirsjáanlega framtíð.

Afmörkun rannsóknasvæðis

Staðurinn þar sem hinar eiginlegu rannsóknir fara fram einskorðast við svæðið sem sýnt er á mynd 2. Þingvallahraun (thv) hefur runnið frá gígum á svæðinu milli Hrafnabjarga og Kálfs-tinda, fyrir ríflega 10.000 árum, vestur fyrir brún þess svæðis þar sem nú er Almagnagjá og suður að móbergsmýndunum frá eldri jökulskeiðum og grágrýtisflákum. Afrennsli Þingvallavatns hefur í tímans rás grafið farveg Sogsins niður á skilum Þingvallahrauns og eldri móbergs- og grágrýtismýndana, í gegnum haftið sem fyrrum hefur haldið hrauninu frá því að renna lengra til suðurs.

Á myndum 2 og 3 er sett út punktalína þar sem fyrirhugað er að bora niður úr nútímahrauninu og finna undirlagið. Miðað við staðsetningu lindanna í farvegi Sogsins og ætlaðrar legu landsins undir hrauninu er ástæða til að ætla að grunnvatnsstraumurinn liggi tiltölulega nærri móbergs- og grágrýtishryggnum til suðurs. Hér er því ekki um endanlega staðsetningu holnanna að ræða, né heldur er víst um endanlegan fjölda þeirra. Rannsóknarsvæði nær einnig suður fyrir móbergs/grágrýtishaftið og innifelur lindirnar í farvegi Kaldár og eru hnit hins afmarkaða svæðis í töflu 1.

Mynd 2. Rannsóknarsvæðið afmarkast af reitnum sem punktarnir 0–17 marka. Rauðu dílarnir sýna líklega staðsetningu rannsóknarholna. Bláu punktarnir eru lindir.

Tafla 1. Hnit rannsóknarsvæðis.

Staður	X-hnit	Y-hnit
0	401583.1	404884.6
1	401688.0	404933.8
2	401735.9	404918.0
3	401756.1	404902.8
4	401763.1	404878.6
5	401756.8	404858.1
6	401767.4	404836.9
7	401803.4	404803.2
8	401828.9	404770.1
9	401882.1	404657.0
10	401868.9	404588.2
11	401845.6	404560.0
12	401802.2	404528.2
13	401770.5	404490.1
14	401752.5	404457.3
15	403005.5	404456.8
16	403005.5	405647.4
17	401582.1	405647.4

Tímasetning rannsóknarinnar og rannsóknaráfanga

Vettvangskonnnun og kortlagning mun fara fram strax og aðstæður leyfa. Gert er ráð fyrir að eftir að frumkönnun lýkur muni liggja fyrir nákvæmari upplýsingar um áætlaða staðsetningu holna og frekara umfang, með tilliti til aðgengis og umhverfissröskunar á rannsóknarsvæðinu.

- Apríl til júní 2023: Vettvangskonnnun, kortlagning, vatnssýnataka úr lindum og hitamælingar.
- Júní til september 2023: Staðsetning rannsóknarholna og borun allt að 5 holna með léttu bortæki.
- Síðar á árinu 2023: Könnun með borholumælitækjum. Hitamælingar, holusjá (optical borehole imager), rennslisþræðamælingar, ferilefnapróf.
- Maí til ágúst 2023: Rennslismælingar á lindum í farvegi Kaldár gerða samhliða öðrum rannsóknum.
- Fyrrri hluti árs 2024: Borun vinnsluholu og tilraunavinnsla/afkastapróf.

Líkleg áhrif nýtingar á nærliggjandi svæði

Eins og fram kemur síðar í greinargerð þessari er horft til mjög langs tíma varðandi nýtingu en talið er nauðsynlegt að afla áreiðanlegra gagna um það hvort þessi kostur teljist álitlegur og um leið meta hugsanlega áhrif nýtingar. Ekki er sýnt að nein teljandi áhrif verði á nærliggjandi svæði. Nýtingin sjálf er algjörlega laus við alla losun eða mengun (rafknúnar borholudælur) og því þeirri hættu ekki til að dreifa ef til nýtingar kemur. Miðað við núverandi ástand kerfisins og ótruflað vatnsmagn lindanna (lind í farvegi Efra-Sogs, 1000–2000 L/s, jafnvel 4000 L/s) myndi vatnstaka (nýting) sem næmi allt að 100 L/s ekki hafa nein teljandi áhrif á ásýnd lindanna né heldur á rennsli Sogsins en mestur hluti þess fer í gegnum inntaksmannvirki Steingrímsstöðvar og rennsli í farvegi Efra-Sogs að jafnaði lítið en hefur aukist eftir að byrjað var að hleypa vatni inn í þann farveg.

Á rannsóknartímanum má helst leiða líkum að því að hætta geti stafað af umferð vélknúinna tækja um rannsóknarsvæðið, bortækja og annars slíkt búnaðar. Leyfisbeiðandi mun taka á sig þá skuldbindingu að tryggja að verktakar og aðrir sem koma að verkefninu muni sjá til þess að lágmarka hættu á mengunarslysum, olíuleka eða öðru slíku, og að öðru leyti vinna í samræmi við framkvæmdaleyfi sem sveitarfélagið mun væntanlega gefa út.

Ekki eru taldar neinar líkur á að nýting muni hafa áhrif á möguleika annarra til að nýta auðlindina sem þarna um ræðir, enda myndi vatnstaka einungis vera örlítið brot af því gríðarlega vatnsmagni sem rennur annars í farvegi Sogsins.

Lindasvæði upp með farvegi Kaldár, sunnan við rannsóknarsvæðið, ætti að sama skapi ekki að vera nein bráð hætta búin þegar lítið er til áhrifa nýtingar. Eins og áður sagði næði nýtingin aldrei að verða meiri en örlítill hluti af heildarvatnsmagni. Ekki eru þekkt tengsl grunnvatnsstraumsins norðan við haftið (Kaldárhöfði) og lindanna í farvegi Kaldár og stefnt er að því að afla gagna þar að lútandi, eins og greint er nánar frá í rannsóknaráætluninni.

Yfirlit um fyrri rannsóknir á svæðinu, skýrslur og gögn

Gögn þau sem lögð eru til grundvallar fyrirhugaðri vinnu eru:

- Jarðfræðikort ÍSOR (1:100.000) sýnir útbreiðslu nútímahrauna norðan og austan rannsóknarsvæðisins og annarra eldri jarðmyndana (móberg, grágrýti) sem eru sunnan og vestan við rannsóknarsvæðið.
- Greinargerð Árna Hjartarsonar og Þórodds F. Þóroddssonar (1981) um lindir við Sog og Kaldá.
- Grein Kristjáns Sæmundssonar (2002) um jarðfræði Þingvallavatns og nágrennis.
- Greinargerð Bjarna Reyrs Kristjánssonar og Þórólfs H. Hafstað (2006) um stóru lindina í farvegi Sogsins og lindir í Kaldá.
- Aðrar greinargerðir um vatnsmagn linda á nærliggjandi svæðum (sjá samantekt úr greinargerð Bjarna Reyrs Kristjánssonar og Þórólfs H. Hafstað, 2006).

Fyrirhugaðar rannsóknir á svæðinu, rannsóknaráætlun

- Jarðfræðikortlagning. Nánari könnun á syðri mörkum útbreiðslu hrauns frá nútíma sem runnið hefur frá gígum norðaustan við Þingvallavatn og talið er um 10.000 ára gamalt (Þingvallahraun (thv), Eldborgarhraun) (Kristján Sæmundsson, 2002). Hraunið leggst upp að móbergs-/grágrýtishrygg sem liggur í stefnu suðvestur-norðaustur.
- Borun 3–5 könnunarholna út frá kanti hraunsins þar sem það hefur lagst upp að eldri jarðmyndunum. Tilgangur borana er að áætla og eða mæla beint þykkt hraunsins og gerð undirlagsins. Holurnar verða 127–178 mm í þvermál (eftir gerð bortækis) og líklegt er að þær verði 15–50 m djúpar. Stálrör (fóðring) verður sett niður á 3–6 m dýpi. Holunar verða boraðar niður úr hrauninu og ofan í undirliggjandi berggrunn. Borsvarf verður greint á staðnum til að ákvarða berggerð og ákvarða lokadýpi holnanna.
- Könnun á legu og útbreiðslu grunnvatnsstrauma á skilum hraunsins og undirliggjandi þéttara jarðlaga mun vera gerð með eftirfarandi aðferðum:
 - o Mælingar á rennslisstraumum grunnvatns með rennslismælum (spinner) ásamt öðrum borholumælingum (hiti, þrýstingur, leiðni).
 - o Könnun á gerð jarðlaga og sprungumynstri með holusjá (optical borehole imager).
 - o Ferilefnamælingar til að kanna rennslishraða og straum vatns fram hjá borholum og að lindarsvæði. Notast verður við síritandi leiðnimæli sem staðsettur verður í lindinni og ákveðið magni af salti (NaCl) sett í holurnar. Einungis er notast við örfá kílógrömm af salti (10–20 kg) og vegna mikillar þynningar í vatnsflaumi lindanna og blöndun við meira vatn í farvegi Sogsins eru áhrif á lífríki árinna talin hverfandi. Hefðbundin ferilefni (fluroscein, rodamín, naftalensulfónöt) er ekki talið ráðlegt að nota.
- Mælingar eða mat á rennsli linda sem opnast í farvegi Sogsins rétt við þjóðveg (sjá mynd 3). Talið er að búast megi við að rennsli frá lindunum sé 1000–2000 L/s. Til samanburðar má geta þess að vatnsnotkun á veitusvæði Veitna í Reykjavík er um 700 L/s.
- Heildarefnagreining á vatni úr lindum í farvegi Sogsins og Kaldár í upphafi rannsókna.

- Mælingar á rennsli linda í farvegi Kaldár og mat á því hvort unnt sé að nálgast vatnsgæfar sprungur með borunum.
- Borun víðrar tilraunaholu og dæluprófanir á henni.

Áætlun um fyrirhugaðar boranir og aðrar framkvæmdir við rannsóknina, frágangur borholna og mannvirkja

Fyrirhugað er að byrja á að bora 3–5 grannar rannsóknarholur á stað sem er merktur á myndum 2 og 3. Á mynd 3 má sjá að vegslóði liggur frá þjóðvegi og inn með hliðinni norðanverðri. Ef árangur er merkjanlegur eftir borun 1–3 holna verða ekki boraðar fleiri en að sama skapi gæti þurft að bora fleiri holur til að ná ásættanlegum árangri í samræmi við staðsetningu sem sýnd er gróflega á myndum 2 og 3. Við borunina verður notaður borbúnaður sem er knúinn þrýstilofti (lofthamar) og borsvarf þeytist upp úr holunni og er því beint út um hliðarstút frá bornum. Rúmtak hvers lengdarmetra í 122 mm holu eru 12,67 lítrar. Ef gert er ráð fyrir að í blöðróttu hrauni sé rúmtak bergs nokkuð minna þegar er búið að brjóta það og mala með lofthamri má áætla að úr hverri holu komi um 10 lítrar, eða um 20–25 kg af sandi/svarfi fyrir hvern lengdarmetra sem er boraður og dreifist sandurinn/svarfið á yfirborði út frá holunni. Gengið verður frá holutoppi með stálhettu sem boltuð er föst við enda fóðringar. Rannsóknarholurnar geta nýst í framtíðinni til vöktunar, eftirlits og sýnatöku.

Borun tilraunavinnsluholu er fyrirhuguð ef niðurstöður fyrstu rannsókna benda eindregið til og vísa á grunnvatnsstrauminn. Gera má ráð fyrir að holunni verði valinn staður í námunda við fyrri holur. Holan verður um 30–70 m djúp og nær niður úr hrauninu. Sett verður afkastamikil dæla í holuna og rennsli úr holunni skráð á meðan á tilraunavinnslu stendur, auk þess sem rennsli linda verður vaktað ásamt vatnsborði í nærliggjandi holum. Gögn sem safnast leggja grunn að mati á afkastagetu svæðisins.

Mynd 3. Líkleg staðsetning rannsóknarholna sem fyrirhugað er að bora (rauðir punktar). Vegslóð liggur frá þjóðvegi og inn með hliðinni norðanverðri.

Upplýsingar um landeigendur á umræddu svæði

Landið á rannsóknarsvæðinu er innan landamerkja Grímsnes- og Grafningshrepps og eigandi landsins eru Ríkiseignir. Fyrir liggur leyfi ábúanda á Kaldárhöfða, auk leyfi Ríkiseigna.

Heimildir

Árni Hjartarson og Þóroddur F. Þóroddsson (1981). *Kaldar lindir og lindasvæði. Árnessýsla milli Sogs og Hvítár*. Orkustofnun, ÁH-ÞFF-81-02, 24 bls. og viðaukar.

Bjarni Reyr Kristjánsson og Þórólfur H. Hafstað (2006). *Úlfjótavatn. Möguleg vatnstökusvæði fyrir frístundabyggð*. Íslenskar orkurannsóknir, ÍSOR-06113, 18 bls. Unnið fyrir Orkuveitu Reykjavíkur.

Freysteinn Sigurðsson og Guttormur Sigurbjarnarson (2002). Grunnvatnið til Þingvallavatns. Í: *Þingvallavatn – Undraheimur í mótun*, Pétur M. Jónasson og Páll Hersteinsson ritstjórar. Mál og menning, Reykjavík 2002.

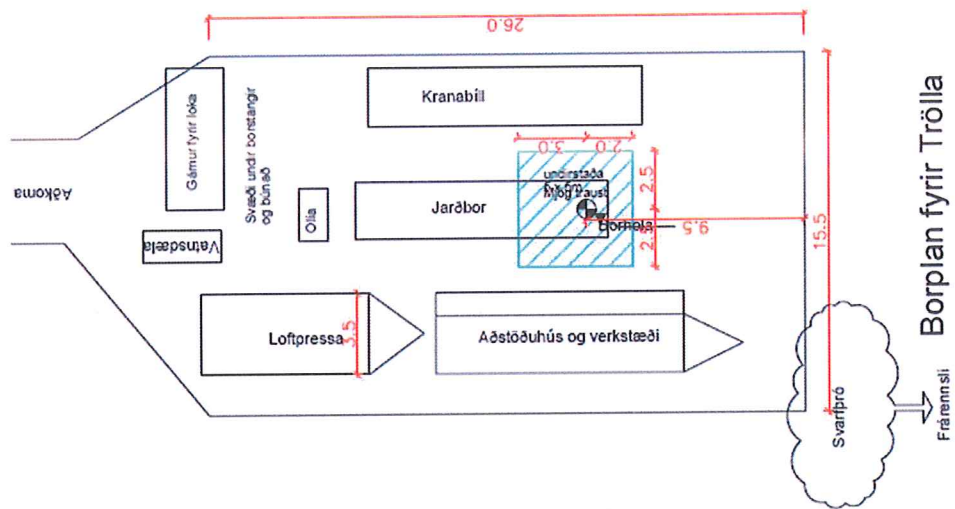
Kristján Sæmundsson (2002). Jarðfræði Þingvallavatns og jarðfræði þess. Í: *Þingvallavatn – Undraheimur í mótun*, Pétur M. Jónasson og Páll Hersteinsson ritstjórar. Mál og menning, Reykjavík 2002.

Greinagerð fyrir borun – Ræktunarsamband Flóa og Skeiða

Áætlað er að jarðborinn Trölfi komi og bori 50m djúpa kalda vatns rannsóknarholu að beiðni Sveitafélagið Grímsnes- og Grafningshreppi á Kaldárhöfða við Sogið (sjá ca staðsetningu með fjólubláum punkti mynd 1). Stærð borplans og hvaða borbúnaður mun fylgja bornum má sjá á mynd 2. Áætlað er að starfsleyfið þurfi að gilda frá 1 apríl 2024 – 2 september 2025.

Mynd 1: Staðsetning á borholu.

Mynd 2: Borplan og borbúnaður.

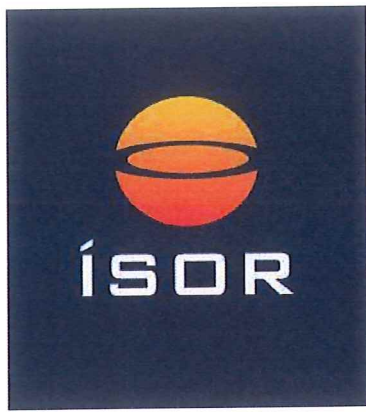
Þau hjálparefni sem eru notuð við borunina eru eftirfarandi:

- Hamarolía (fylgiskjal nr 2)
- Borsápa (fylgiskjal nr 3)
- Polymer

Hráefni í holunni eru eftirfarandi:

- Stálrör.
- Sement.

Á verkstað verður kar með mengunarvarnabúnaði til þess að bregðast við olíu lekum frá borbúnaði.

Borun og prófun tilraunaholu við Kaldárhöfða

Fyrirspurn um matsskyldu
framkvæmdar

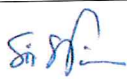
26.08.2025

UNNIÐ FYRIR:
Grímsnes og Grafningshrepp

Skýrsla nr. 2025/023	Dags. 28.03.2025 26.08.2025	Dreifing ☒ Opin ☐ Lokuð til Dagsetning
-------------------------	--------------------------------	--

Heiti skýrslu / Aðal- og undirtitill Borun og prófun tilraunaholu við Kaldárhöfða. Fyrirspurn um matsskyldu framkvæmdar	Upplag Fjöldi síðna 12
Höfundar Sigurður Sveinn Jónsson	Verkefnisstjóri Sigurður Sveinn Jónsson
Gerð skýrslu / Verkstig	Verknúmer 22-0022

Unnið fyrir Grímsnes- og Grafningshrepp
Samvinnuaðilar

Útdráttur Í skýrslunni eru kynnt rannsóknargögn sem aflað hefur verið til að reyna að staðsetja grunnvatnsstraum á skilum hrauns og móbergsmýndunar norðan við Kaldárhöfða í Grímsnes – og Grafningshreppi. Hluti grunnvatnsstraumsins kemur fram í mjög vatnsmiklum lindum í farvegi Efra-Sogs um 200 m frá rannsóknarsvæðinu. Lagt er til að bora tilraunaholu og dæla úr henni vatni í skamman tíma til að kanna vatnfræðilega eiginleika jarðlaga í grennd við holuna og áhrif á grunnvatnborð. Framkvæmdinni er lýst og umhverfisáhrif hennar skilgreind og þau metin. Skýrslan er lögð fram til að óska eftir álit Skipulagsstofnunar á því hvort borun holunnar, prófun hennar og rannsóknir í næsta nágrenni séu matsskyldar.	
Lykilorð Grunnvatn, Efra-Sog, rannsóknarholur, neysluvatn, lindir, borun, matsskylda.	
	Undirskrift verkefnisstjóra
	Yfirfarið Daði Þorbjörnsson

Efnisyfirlit

Inngangur	4
1 Fyrirliggjandi rannsóknir	4
1.1 Niðurstöður fyrri rannsóknaborana	7
1.2 Staðsetning nýrrar tilraunaholu	7
2 Áætlaðar framkvæmdir	7
3 Lýsing á helstu umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar	8
3.1 Umhverfisáhrif borana	8
3.1.1 Bortæki.....	8
3.1.2 Borvökvi.....	8
3.2 Umhverfisáhrif vegna framkvæmda	9
3.2.1 Framkvæmdasvæði	9
3.2.2 Umferð	9
3.2.3 Hljóðvist	9
3.2.4 Áhrif á vatn.....	9
3.2.5 Fornleifar	9
3.3 Önnur umhverfisáhrif	9
3.3.1 Prófun að afkastagetu holunnar	9
3.3.2 Grunnvatn.....	9
3.4 Mótvægisáðgerðir og eftirlit	10
Samantekt	10
Heimildaskrá	11

Myndaskrá

Mynd 1. Yfirlitsmynd af útfalli þingvallavatns og farvegi Sogsins. Framkvæmdasvæði við Kaldárhöfða er merkt með gulum punkti.	5
Mynd 2. Úr aðalskipulagi Grímsnes- og Grafningsshrepps. Engar skipulagsáætlanir eru á vegum sveitarfélagsins aðrar en verndun og möguleg vinnsla vatns. Rauður hringur er dreginn umhverfis framkvæmdasvæðið.	5
Mynd 3. Staðsetning rannsóknarholna og fyrirhugaðrar tilraunaholu.	6
Mynd 4. Staðsetning tilraunaholu, og skýringar á umhverfi framkvæmdasvæðis.	6
Mynd 5. Jarðlagasnið rannsóknarholna (snið frá norðaustri til suðvesturs).	7

Inngangur

Sveitarfélögin Grímsnes- og Grafningshreppur, Árborg og Flóahreppur hafa á síðustu árum átt í samstarfi vegna sameiginlegrar framkvæmdar um öflun kalds neysluvatns til dreifingar í hinum ört stækkandi sveitarfélögum. Staða framboðs á hreinu og fersku köldu vatni er víða farin að þrengjast og brögð eru að því að sum hverfi og byggðarhlutar búi við takmarkað framboð á ferskvatni við vissar aðstæður. Áform sveitarfélaganna eru því í þá átt að reka sameiginlega öfluga vatnsveitu sem tekur vatn úr hinu víðfeðma og skilgreinda vatnsverndarsvæði austur af Þingvallavatni. Til að kanna fýsileika þessara áforma er ráðgert að bora um það bil 50 m djúpa tilraunaborholu til að rannsaka vatnafræðilega eiginleika jarðlaga á svæðinu. Rannsókn á vatnafræðilegum eiginleikum jarðlaga í grennd við holuna færir þannig fram að vatni væri dælt úr henni í 24-72 klukkustundir og áhrif metin í nærliggjandi borholum sem þegar eru til staðar. Ekki er gert ráð fyrir að sá búnaður sem verður notaður við verkið megni að dæla meira vatni en 15-20 l/s en dælt er úr holunni með því að blása lofti ofan í hana gegnum borstangir og loftstraumurinn hrífur vatn með sér upp til yfirborðs.

Vegna þessara áforma er þessi fyrirspurn send til Skipulagsstofnunar til umfjöllunar og mats á því hvort fyrirhuguð framkvæmd sé háð mati eða umsögn Skipulagsstofnunar.

Núverandi vatnstaka í sveitarfélögunum þremur er með ýmsum hætti, en aðallega er verið að taka vatn úr smáum lindum og úr grunnum vinnsluholum sem eru á víð og dreif innan marka skilgreindra vatnsverndarsvæða sveitarfélaganna.

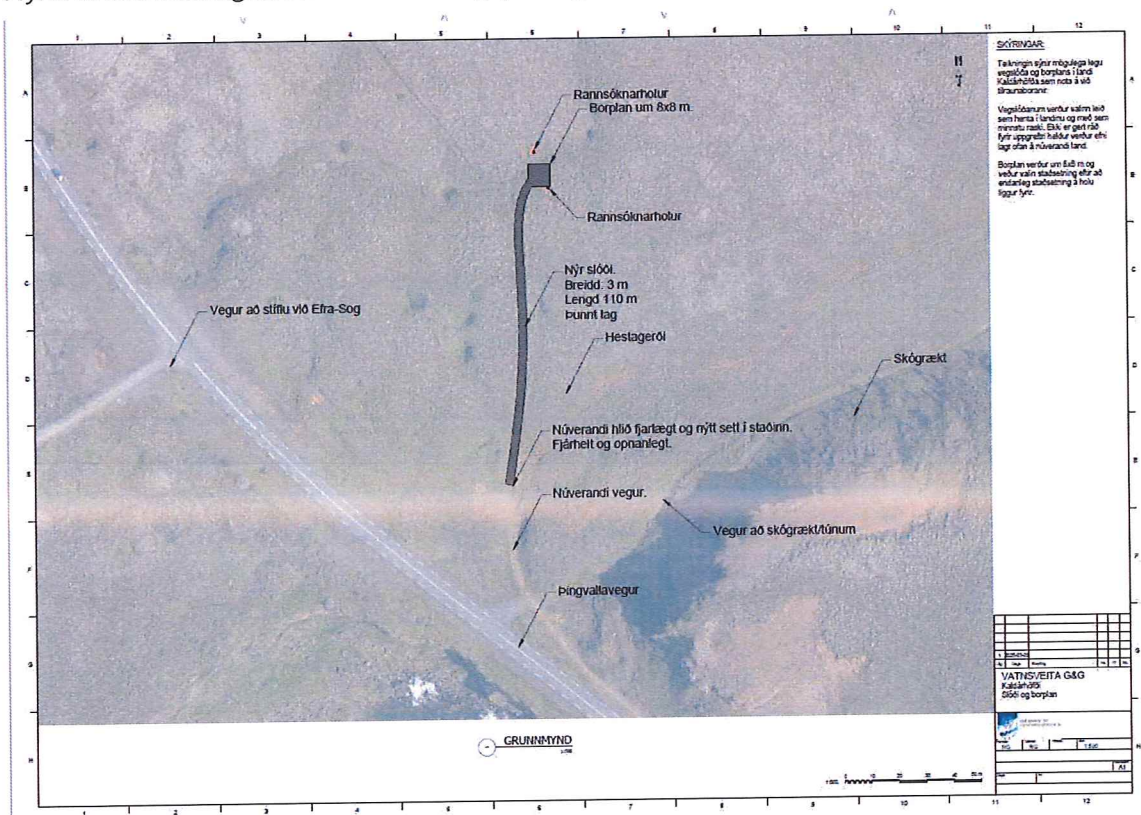
1 Fyrirliggjandi rannsóknir

Mynd 1 sýnir næsta nágrenni framkvæmdasvæðisins, suðvesturhluta Þingvallavatns og farveg Sogsins. Framkvæmdasvæðið við Kaldárhöfða er sýnt með gulum punkti. Staðsetning tilraunaholu sem lagt er til að verði boruð er sýnd á mynd 3 og á mynd 4 er staðsetning holunnar sýnd ásamt skýringum á nánasta umhverfi og legu vegslóða og borstæðis. Síðla árs 2023 voru boraðar sex grunnar rannsóknarholur til að kanna gerð jarðlaga og þykkt nútímahraunsins sem er efst í jarðlagastaflanum, en rannsóknaboranir fóru fram á grundvelli leyfisveitinga er byggðu á greinargerð um fyrirhugaða framkvæmd (Sigurður Sveinn Jónsson, 2023).

Fyrirliggjandi rannsóknargögn eru jarðfræðikort ÍSOR sem sýna útbreiðslu nútímahrauna norðan og austan rannsóknarsvæðisins og annarra eldri jarðmyndanna sem eru sunnan og vestan við rannsóknarsvæðið. Greinargerð Árna Hjartarsonar og Þórodds F. Þóroddssonar (1981) er um lindir við Sog og Kaldá og grein Kristjáns Sæmundssonar (2002) um jarðfræði Þingvallavatns og nágrennis. Greinargerð Bjarna R. Kristjánssonar og Þórólfs H. Hafstað (2006) fjallar um stóru lindina í farvegi Sogsins og lindir í Kaldá, en þar eru einnig nefnd önnur rit er fjalla um vatnsmagn linda á nærliggjandi svæðum.

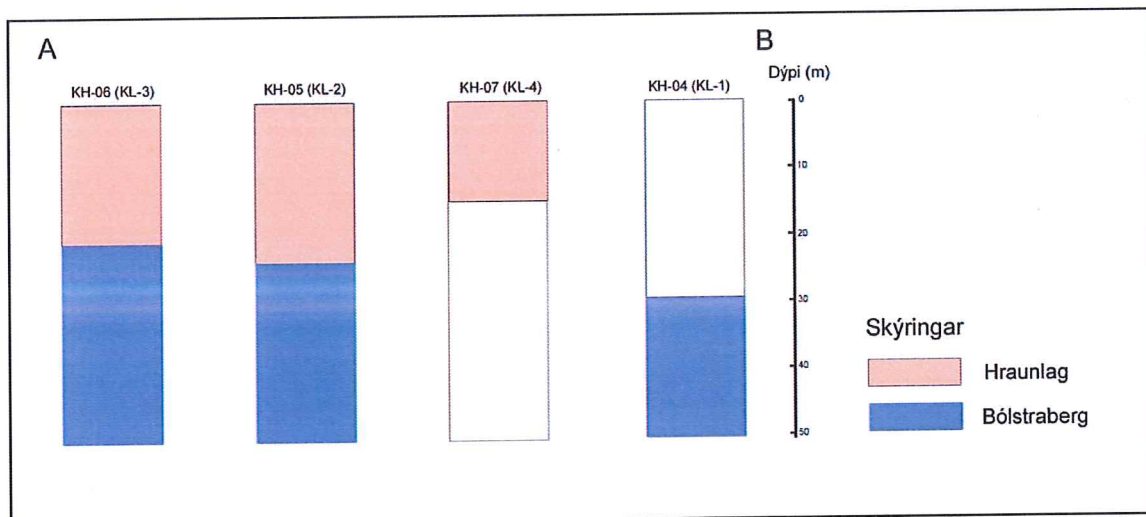
Mynd 3. Staðsetning rannsóknarholna og fyrirhugaðrar tilraunaholu.

Mynd 4. Staðsetning tilraunaholu, og skýringar á umhverfi framkvæmdasvæðis.

1.1 Niðurstöður fyrri rannsóknaborana

Rannsóknarholur voru staðsettar í því augnamiði að kanna hvort unnt væri að finna straum grunnvatns sem talið var að lægi undir hrauninu og kæmi fram í stóru lindinni í farvegi Sogsins. Holurnar voru lagðar út á línu sem þverar ætlaðan og mögulegan grunnvatnsstraum. Gögn er öfluðust við boranir leiddu í ljós að þykkt hraunsins er um 15-24 m og þar undir liggur ferskt bólstraberg sem nær lengra niður en botn holnanna (>50 m). Holur KL-4, KL-5 og KL-6 eru taldar ná niður í vatnsstrauminn því allur skolvökvi tapaðist í þeim og ekkert kom til yfirborðs (minnisblað 05-12-2023/SSJo/SKG). Gerðar voru tilraunir til að tengja vatnsstrauminn í holunum við stóru lindina í farvegi Sogsins. Sett var matarsalt í holurnar og síritandi leiðnimælar hafðir í lindinni. Ekki tókst að nema neina leiðnibreytingu í vatninu úr lindinni og skýringa á því er helst að leita í gríðarlegu vatnsmagni og mikilli þynningu.

Mynd 5. Jarðlagasnið rannsóknarholna (snið frá norðaustri (A) til suðvesturs (B)).

1.2 Staðsetning nýrrar tilraunaholu

Nýrri tilraunaholu er valinn staður í nágrenni við umræddar rannsóknarholur (sjá myndir 3 og 4) í því augnamiði að ná niður í vatnsstrauminn og geta dælt vatni úr holunni og kannað áhrif á vatnsborð með mælingum í nærliggjandi rannsóknarholum og þar með gæfni vatnsleiðarans á skilum hrauns og undirliggjandi móbergs (bólstrabergs). Slík dæluprófun myndi veita mikilvægar upplýsingar um gæfni vatnsleiðarans, áhrif á vatnborð í nærliggjandi holum (niðurdráttur) og almennt mat á áhrifum dælingar og vatnstöku á vatnshlot en eins og áður kom fram reyndust aðrar aðferðir ekki árangursríkar.

2 Áætlaðar framkvæmdir

Búið er að staðsetja tilraunaholu, eins og kemur fram á myndum 3 og 4. Holan er um 50-75 metrum frá vesturmörkum vatnsverndarsvæðis sem nær allt austur að Apavatni og norðurmörk vatnsverndarsvæðisins afmarkast af hreppamörkum Grímsnes- og Grafningshrepps og Bláskógabyggðar. Vatnsverndarsvæði Þingvallavatns er sýnt á mynd 2 og um það gilda lög nr.

85/2005 um verndun vatnasviðs Þingvallavatns. Í lögunum segir að „Innan verndarsvæðisins er óheimilt að gera nokkuð það sem getur spillt vatni eða mengað það, bæði yfirborðsvatn og grunnvatn. Umhverfisráðherra setur að höfðu samráði við hlutaðeigandi sveitarstjórnir og iðnaðarráðuneytið nánari reglur um framkvæmd vatnsverndarinnar, þar með talið um jarðrask, byggingu mannvirkja, borun eftir vatni, töku jarðefna, vinnslu auðlinda úr jörðu og ræktunarframkvæmdir, auk reglna um flutning og meðferð hættulegra efna.

Landeigendur/ábúendur hafa hefðbundin beitar- og búskaparafnot af nytjalandi sínu“.

Vatnsverndarsvæðið er á aðalskipulagi sveitarfélagsins en aðrar skipulagsáætlanir eru ekki til staðar á framkvæmdasvæðinu aðrar en vatnsvinnsla á vegum sveitarfélagsins. Framkvæmdin er háð framkvæmdaleyfi sem þegar hefur verið gefið út og jafnframt liggur fyrir leyfi landeiganda.

Hönnun holunnar gerir ráð fyrir að borað verði niður á um 10-12 m dýpi í hraunið, sett niður heilt samansóðið stálrör og það steipt fast. Borað verður síðan niður á um 50 m dýpi og gatað rör sett niður á botn og upp undir yfirborð. Frágangur holutopps verður með þeim hætti að soðinn kragi (flans) á ystu fódoringu gerir kleift að loka holunni með þéttu loki og tryggja að yfirborðsvatn renni ekki ofan í holuna. Gera þarf rúmlega 100 m langan vegslóða að borstæðinu. Sett verður þunnt lag af efni ofan á núverandi mólendi, sem er vaxið lyngi og öðrum rýrum lággjóðri og er gert ráð fyrir allt að 100 m³ af fyllingarefni í vegslóða og borstæði. Efnið verður sótt í námu við Seyðishóla. Fyrir eru vegslóðar á svæðinu sem leitast verður við að nýta og lagfæra eins og sést á mynd 4. Slóðir vegna umferðar tækja liggur austur með syðri mörkum framkvæmdasvæðisins og þar er er allnokkur skógrækt með barrtrjám.

Í kjölfar borunar er gert ráð fyrir að vatnsgæfni holunnar og jarðlaga umhverfis hana verið metin með því að dæla úr henni vatni (15-20 l/s) í skamman tíma, eða í um 24-72 klukkustundir.

3 Lýsing á helstu umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar

3.1 Umhverfisáhrif borana

3.1.1 Bortæki

Fyrirhugað er að Ræktunarsamband Flóa og Skeiða bori umrædda tilraunaholu með jarðbornum Trölla en borinn er með lokuðu vökvakerfi. Ef þær aðstæður skapast að leka verður vart frá vökvakerfi borsins er verktakinn reiðubúinn með mengunarvarnarbúnað á staðnum. Búnaðurinn samanstendur af ísogsmottum, ísogspylsum og tunnum til að moka menguðum jarðvegi í. Fyllsta öryggis verður gætt við borunina líkt og jafnan er gert við framkvæmdir sem þessar.

3.1.2 Borvökvi

Við borun holunnar mun verktakinn þurfa að nota nauðsynleg hjálparefni. Fyrst og fremst er um að ræða smurefni (BioLube RDP) sem blandað er við þrýstiloft og smyr borkrónuna, lífræna sápu (FOAMEX TX) og fjölliður (polymers) (EnviroClay Slip Plus) sem blandað er með vatni þegar borað er með vatni eingöngu. Tilraunaholan sem um ræðir er það grunn og líklega opin út í vatnskerfið þannig að vísast kemur ekki til þess að borað verði með vatni eingöngu. Fyrst og fremst verður því borað með lofti sem er lítillega blandað sápu og smurefni. Borsvarfi sem kemur upp verður safnað í pró eða ker og það flutt á brott. Gert er ráð fyrir að það þurfi að flytja á brott um 4-5 m³ af muldu bergi (borsvarfi).

3.2 Umhverfisáhrif vegna framkvæmda

3.2.1 Framkvæmdasvæði

Það svæði sem þarf undir borinn og það sem honum fylgir er um 8 x 8 m og með vegslóða er um að ræða svæði sem er um 350-400 m². Þunnt lag fyllingar efnis verður lagt ofan á jarðveginn en annars er jarðvegur fremur þunnur ofan á hrauninu. Gert er ráð fyrir að settur verður þéttur dúkur undir jarðvegsfyllingu á borsvæði til að tryggja að spilliefni komist ekki í jarðveg. Leitast verður við að skilja vel við framkvæmdasvæðið að loknum framkvæmdum.

3.2.2 Umferð

Framkvæmdasvæðið er úr alfaraleið og áhrif á umferð því hverfandi. Við flutning á vinnuvélum og bortækjum verður farið að gildandi reglum. Þar sem sveigt er út af þjóðvegi 36 ofan við Kaldárhöfða er útskot frá veginum sem gerir athafnir auðveldari. Vegslóði að borsvæði liggur frá útskotinu.

3.2.3 Hljóðvist

Framkvæmdasvæðið er úr alfaraleið og framkvæmdir því ekki til ama en vinna fer að mestu fram á dagvinnutíma alla daga vikunnar.

3.2.4 Áhrif á vatn

Allar líkur eru á að vatn úr grunnvatnsgeyminum sem bora á í berist undan grunnvatnshalla í átt að lind í farvegi Sogsins og þaðan út í Úlfjótuvatn. Eins og fram hefur komið hefur verið reynt að rekja ferðir vatnsins úr rannsóknarholum á svæðinu að lindinni með því að nota matarsalt og síritandi leiðnimæla og að það hafi ekki gengið, líklega vegna mikillar þynningar. Ef borvökví leitar út í lek jarðlög ofan í holunni á meðan á borun stendur eru áhrif þess á umhverfi talin hverfandi vegna þynningar.

3.2.5 Fornleifar

Engar skráðar fornleifar eru innan 100 metra frá framkvæmdasvæðinu né heldur í næsta nágreppi framkvæmdasvæðisins.

3.3 Önnur umhverfisáhrif

3.3.1 Prófun að afkastagetu holunnar

Í lok borunar verður holan afkastaprófuð og getur prófun staðið í nokkra daga (24-72 klst). Gert er ráð fyrir að dæla úr holunni með loftblæstri, með bortækinu sjálfu og loftpressu, og munu umhverfisáhrif þeirrar prófunar ekki verða meiri en við hefðbundna borun (sjá 4.2.3). Gert er ráð fyrir að vatn sem kemur upp úr holunni við prófun verði leitt frá borsvæðinu í lokuð kerfi, niður að næsta vegræsi eða frárennslisleið, til að tryggja að vatn renni ekki ofan í hraunið og niður í grunnvatnskerfið sem verið er að prófa. Um er að ræða kalt og efnasnautt grunnvatn og því eru áhrif á lífríki lítil sem engin. Í afkastaprófun er fylgst nákvæmlega með vatnsborði í nærliggjandi holum.

3.3.2 Grunnvatn

Niðurstöður afkastaprófana munu að mestu leiða í ljós hver áhrif á grunnvatn kunna að verða. Að teknu tilliti til vatnshlotsins sem undir er, kunna áhrifin að verða einungis staðbundin, en ef

vatnsleiðni nærliggjandi jarðlaga er dræm, kann vatnsborð í nærliggjandi holum og á ákveðnu áhrifasvæði umhverfis tilraunaholuna að lækka en mun ná fyrra horfi þegar dælingu er hætt. Áhrif frekari dælingar úr mögulegum vinnsluholum í fyrirsjáanlegri framtíð (50-100 l/s) og hugsanlegrar framtíðarnýtingar á grunnvatnskerfi svæðisins eru talin vera takmörkuð. Afrennsli grunnvatnsstraumsins sem verið er að reyna að komast í samband við er talið vera að minnsta kosti um 1000-2000 l/s í lindinni í farvegi Sogsins (sjá t.d. Bjarni Reykr Kristjánsson og Þórólfur H. Hafstað, 2006).

3.4 Mótvægisáðgerðir og eftirlit

Þegar ráðist er í boranir er alltaf einhver hætt á að borholan heppnist ekki nægilega vel, borun gangi erfiðlega vegna hruns og annarra tæknilegra áskoranna, eða að magn vatns úr holunni sé ekki nægilegt. Til að borunin takist vel og möguleiki standi til þess að virkja grunnvatnsstrauminn sem talinn er liggja þarna undir er mikilvægt að vanda til verka við borunina og fylgjast vel með vatnsbúskap og ástandi kerfisins, bæði við borunina og afkastaprófun. ÍSOR leggur til að eftirfarandi ráðstafanir verði gerðar til gagnasöfnunar á framkvæmdatímanum.

- Tryggja með virku eftirliti að öllum öryggisráðstöfunum sé fylgt út í ystu æsar. Á það við um undirbúning borsvæðis, borun, afkastaprófun og frágang.
- Fylgjast með vatnsborði í nærliggjandi holum og hafa síritandi hita- og vatnsborðsmæla í samanburðarholum allan framkvæmdatímann.
- Taka efnasýni af vatni sem kemur úr holunni í afkastaprófun og bera saman við efnainnihald vatns í stóru lindinni í farvegi Sogsins.

Samantekt

Í þessu skjali er gerð grein fyrir þeim áhrifum sem fyrirhuguð borun tilraunaholu við Kaldárhöfða getur mögulega haft í för með sér. Verktakinn sem kemur til með að bora tilraunaholuna er með starfsleyfi frá Heilbrigðisstirliti Suðurlands, útgefið 10. nóvember 2024 og gildir það til 12 ára. Gert er ráð fyrir óverulegum áhrifum á nærumhverfi á framkvæmdatíma borunar af völdum nauðsynlegra vegabóta og aðstöðugerðar, borunar, dælingar, prófunar, umferðar og hávaða og önnur umhverfisáhrif eru talin lítil eða hverfandi.

Vonir standa til að með borun tilraunaholu í nágrenni rannsóknarholna sem boraðar voru árið 2023 náist að komast í samband við þann hluta grunnvatnskerfisins sem meðal annars fæðir „stóru lindina“ í farvegi Sogsins sem áður hefur verið nefnd. Með hægri og markvissri uppbyggingu nýtingar á þessum grunnvatnsstraumi opnast leiðir til að sjá vel flestum íbúum Suðurlands fyrir köldu vatni í hæsta gæðaflokki. Taka vatnsins við útfall grunnvatnsstraumsins gerir það að verkum að nær allt ákomu- og upptakasvæði straumsins er laust við rask og áhættusama umferð.

ÍSOR metur það svo að ofangreind fyrirhuguð framkvæmd og borun tilraunaholu hafi óveruleg umhverfisáhrif í för með sér og ætti því ekki að vera háð umhverfismati.

Heimildaskrá

- Árni Hjartarson og Þóroddur F. Þóroddsson (1981). *Kaldar lindir og lindasvæði. Árnessýsla milli Sogs og Hvítár*. Orkustofnun, ÁH-ÞFB-81-02, 24 bls. og viðaukar.
- Bjarni Reykr Kristjánsson og Þórólfur H. Hafstað (2006). *Úlfljótswatn. Möguleg vatnstökusvæði fyrir frístundabyggð*. Íslenskar orkurannsóknir, ÍSOR-06113, 18 bls. Unnið fyrir Orkuveitu Reykjavíkur.
- Kristján Sæmundsson (2002). Jarðfræði Þingvallavatns og jarðfræði þess. Í: *Þingvallavatn – Undraheimur í mótun*, Pétur M. Jónasson og Páll Hersteinsson ritstjórar. Mál og menning, Reykjavík 2002.
- Sigurður Sveinn Jónsson (2023). *Greinargerð vegna umsóknar um rannsóknarleyfi í landi Kaldárhöfða*. Íslenskar orkurannsóknir, ÍSOR-23036, 10 bls. Unnið fyrir Grímsnes- og Grafningshrepp.
- Sigurður Sveinn Jónsson og Sigurður G. Kristinsson (2023). *Drög – samantekt um borun rannsóknarholna við Kaldárhöfða*. ÍSOR, minnisblað 05-12-2023/SSJo/SKG). 3 bls.

Kópavogur: Urðarhvarfi 8, 203 Kóp. – Sími: 528 1500
Akureyri: Rangárvöllum við Hlíðarfjallsveg, 603 Ak. – Sími: 528 1500
isor@isor.is – www.isor.is

Boð um þátttöku í samráði: Drög að frumvarpi til laga um leiðarmerki og öryggi siglinga

From Katrín Pálsdóttir <katrin.palsdottir@irn.is>

Date Fri 2026-01-23 14:41

To Innviðaráðuneyti <irn@irn.is>

Ágæti viðtakandi.

Innviðaráðuneytið kynnir til samráðs mál nr. 15/2026 - „Drög að frumvarpi til laga um leiðarmerki og öryggi siglinga“.

Með þessum tölvupósti er þér/ykkur sérstaklega boðið að taka þátt.

Umsagnarfrestur er til og með 08.02.2026.

[Smelltu hér til að skoða málið nánar/sendu inn umsögn.](#)

Boð um umsögn er sent til hagsmunaaðila en öllum er frjálst að taka þátt í samráðinu.

Niðurstöður samráðsins verða birtar í gáttinni þegar unnið hefur verið úr þeim ábendingum og athugasemdum sem bárust.

Virðingarfyllt.

Innviðaráðuneytið/Samradsgatt.is

Katrín Pálsdóttir

Lögfræðingur / Legal Advisor

Skrifstofa samgangna / Department of Transport and Infrastructure

Innviðaráðuneytið / Ministry of Infrastructure

Sölvhólsgrötu 7, 101 Reykjavík, Iceland

Sími / Tel: (+354) 545 8200

www.irn.is - [Fyrirvari/Disclaimer](#)

Til umsagnar 312. mál frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis

From Sigrún Helga Sigurjónsdóttir <sigrunhelga@althingi.is>

Date Wed 2026-01-28 15:46

29. janúar 2026

Frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis.

Velferðarnefnd Alþingis sendir til umsagnar [312. mál – Atvinnuleysistryggingar og vinnumarkaðsaðgerðir \(stytting bótatímabils o.fl.\)](#)

Umsagnir skal senda í gegnum [umsagnagátt Alþingis](#).

Frestur til að senda inn umsögn er **til og með 11. febrúar nk.**

Tekið skal fram að þeim sem fá mál til umsagnar er ekki skylt að bregðast við og ekki þarf að senda sérstaka tilkynningu ef engar athugasemdir eru.

Umsagnir og gögn um þingmálið birtast á vef Alþingis undir **erindi og umsagnir** á síðu viðkomandi þingmáls í samræmi við [starfsreglur fastanefnda](#).

[Leiðbeiningar um ritun umsagna](#) er að finna á vef Alþingis.

Kveðja,

Sigrún Helga Sigurjónsdóttir

Sérfræðingur

Nefndadeild

563 0500

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda.

[Fyrirvari/Disclaimer](#)

Til umsagnar 311. mál frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis

From Sigrún Helga Sigurjónsdóttir <sigrunhelga@althingi.is>

Date Wed 2026-01-28 15:34

29. janúar 2026

Frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis.

Velferðarnefnd Alþingis sendir til umsagnar [311. mál – Réttindavernd fatlaðs fólks](#)

Umsagnir skal senda í gegnum [umsagnagátt Alþingis](#).

Frestur til að senda inn umsögn er **til og með 11. febrúar nk.**

Tekið skal fram að þeim sem fá mál til umsagnar er ekki skylt að bregðast við og ekki þarf að senda sérstaka tilkynningu ef engar athugasemdir eru.

Umsagnir og gögn um þingmálið birtast á vef Alþingis undir **erindi og umsagnir** á síðu viðkomandi þingmáls í samræmi við [starfsreglur fastanefnda](#).

[Leiðbeiningar um ritun umsagna](#) er að finna á vef Alþingis.

Kveðja,

Sigrún Helga Sigurjónsdóttir

Sérfræðingur

Nefndadeild

563 0500

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda.

[Fyrirvari/Disclaimer](#)

Til umsagnar 305. mál frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis

From Sigrún Helga Sigurjónsdóttir <sigrunhelga@althingi.is>

Date Wed 2026-01-28 15:18

29. janúar 2026

Frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis.

Velferðarnefnd Alþingis sendir til umsagnar [305. mál – Framkvæmd öryggisráðstafana samkvæmt dómsúrlausn](#)

Umsagnir skal senda í gegnum [umsagnagátt Alþingis](#).

Frestur til að senda inn umsögn er **til og með 11. febrúar nk.**

Tekið skal fram að þeim sem fá mál til umsagnar er ekki skylt að bregðast við og ekki þarf að senda sérstaka tilkynningu ef engar athugasemdir eru.

Umsagnir og gögn um þingmálið birtast á vef Alþingis undir **erindi og umsagnir** á síðu viðkomandi þingmáls í samræmi við [starfsreglur fastanefnda](#).

[Leiðbeiningar um ritun umsagna](#) er að finna á vef Alþingis.

Kveðja,

Sigrún Helga Sigurjónsdóttir

Sérfræðingur

Nefndadeild

563 0500

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda.

[Fyrirvari/Disclaimer](#)

Til umsagnar 307. mál frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis

From Sigrún Helga Sigurjónsdóttir <sigrunhelga@althingi.is>

Date Wed 2026-01-28 11:37

29. janúar 2026

Frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis.

Umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis sendir til umsagnar [307. mál – Breyting á þingsályktun nr. 24/152 um áætlun og vernd og orkunýtingu landssvæða](#)

Umsagnir skal senda í gegnum [umsagnagátt Alþingis](#).

Frestur til að senda inn umsögn er **til og með 11. febrúar nk.**

Tekið skal fram að þeim sem fá mál til umsagnar er ekki skylt að bregðast við og ekki þarf að senda sérstaka tilkynningu ef engar athugasemdir eru.

Umsagnir og gögn um þingmálið birtast á vef Alþingis undir **erindi og umsagnir** á síðu viðkomandi þingmáls í samræmi við [starfsreglur fastanefnda](#).

[Leiðbeiningar um ritun umsagna](#) er að finna á vef Alþingis.

Kveðja,

Sigrún Helga Sigurjónsdóttir

Sérfræðingur

Nefndadeild

563 0500

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda.

[Fyrirvari/Disclaimer](#)

Til umsagnar 322. mál frá nefndar- og greiningarsviði.

From Jón Ingvi Ingimundarson <jon.i.ingimundarson@althingi.is>

Date Wed 2026-01-21 18:08

21. janúar 2026

Frá nefnda- og greiningarsviði Alþingis.

Umhverfis- og samgöngunefnd Alþingis sendir til umsagnar [322. mál – Samgönguáætlun fyrir árin 2026-2040 ásamt fimm ára aðgerðaráætlun fyrir árin 2026-2030](#)

Umsagnir skal senda í gegnum [umsagnagátt Alþingis](#).

Frestur til að senda inn umsögn er **til og með 9. febrúar nk.**

Tekið skal fram að þeim sem fá mál til umsagnar er ekki skylt að bregðast við og ekki þarf að senda sérstaka tilkynningu ef engar athugasemdir eru.

Umsagnir og gögn um þingmálið birtast á vef Alþingis undir **erindi og umsagnir** á síðu viðkomandi þingmáls í samræmi við [starfsreglur fastanefnda](#).

[Leiðbeiningar um ritun umsagna](#) er að finna á vef Alþingis.

Kveðja,

Jón Ingvi Ingimundarson

Sérfræðingur

Nefnda- og greiningarsvið

563 0500

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda.

[Fyrirvari/Disclaimer](#)